

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

методичні рекомендації до вивчення дисципліни

за кредитно-модульною системою організації навчального процесу

**Напрямок підготовки: 6.030402 «Право»
освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр**

Біла Церква
2019

УДК: 340 (09)(075.8)

Рекомендовано
Методичною комісією Білоцерківського НАУ
Протокол № 11 від 9 липня 2019 р.

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Земельне право» за кредитно-модульною системою організації навчального процесу / Укладач О.І.Настіна. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 90 с.

Укладач: **Настіна О.І., канд. юрид. наук, доцент**

Вивчення дисципліни «Земельне право» передбачає набуття знань з основних інститутів земельних відносин, земельного законодавства, найважливіших категорій та конструкцій права на землю, права власності, охорони земель та захисту земельних прав.

Методичні рекомендації із дисципліни «Земельне право» затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін. (Протокол № 4 від 12 квітня 2019 р.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету права та лінгвістики (Протокол № 9 від 17 травня 2019 р.)

Рецензент: Рецензент: Пахомова А.О., доцент, к.ю.н.

© БНАУ, 2019

ВСТУП

Вивчення «Земельного права» України - важлива і невід'ємна частина еколого-правового утворення студентів юридичних вузів і факультетів. Особливого значення придбаває знання земельного права в сучасний період - час становлення, розвитку і зміцнення державності, прискорення реформування земельних правовідносин в Україні.

Виняткова роль належить земельному праву у зв'язку з розширенням використання землі як інтегрованого і диференційованого об'єкту правового регулювання, облік його функціонального призначення як основного засобу виробництва в сільському, лісовому і інших областях господарювання, як операційного базису розміщення продуктивних сил і умов, місця, джерела і засобу формування системи біосфери людини і інших живих організмів.

Передбачено такі форми занять: лекції, семінарські та практичні заняття, а також підготовка письмових робіт. Студенти заочної форми навчання вивчають окремі теми дисципліни самостійно, з наступним контролем знань.

Мета та задачі дисципліни, її місце в учбовому процесі:

реалізація курсу лекцій із земельного права передбачає формування у студентів-юристів постійної системи земельно-правових поглядів і знань, звичок застосування земельного законодавства, підвищення рівня свідомості та еколого-правової культури, запропонує можливість студентам до певної міри оволодіти тенденціями практики застосування земельного законодавства, усвідомити рівень законодавчого регулювання в цій сфері та направити свої зусилля на захист прав та інтересів громадян, держави та інших суб'єктів земельних правовідносин, щоб сформувати у студентів постійні теоретичні знання та сприяти оволодінню навикам наукового застосування земельно-правових норм до конкретних життєвих обставин.

Вивчення земельного права України - важлива і невід'ємна частина еколого-правового утворення студентів юридичних вузів і факультетів. Особливого значення придбаває знання земельного права в сучасний період - час становлення, розвитку і зміцнення державності, прискорення реформування земельних правовідносин в Україні.

Виняткова роль належить земельному праву у зв'язку з розширенням використання землі як інтегрованого і диференційованого об'єкту правового регулювання, облік його функціонального призначення як основного засобу виробництва в сільському, лісовому і інших областях господарювання, як операційного базису розміщення продуктивних сил і умов, місця, джерела і засобу формування системи біосфери людини і інших живих організмів.

У процесі вивчення курсу «Земельне право» вирішуються наступні основні

завдання:

- 1) формування у студентів системи знань по підгалузях земельного права;
- 2) вироблення у студентів умінь застосовувати в практичній діяльності отримані знання і норми земельного законодавства у вирішенні конкретних практичних завдань.

У результаті вивчення курсу **студенти повинні знати** механізм земельно-правового регулювання, місце земельного права в системі права України, його зв'язок з усіма галузями права, особливості земельно-правових норм та земельно-правових відношенні, особливості правових режимів земель окремих категорій земель основні норми земельного права зарубіжних країн, та ін.

Студенти повинні вміти застосовувати норми земельного законодавства в процесі виконання функціональних обов'язків, правильно тлумачити норми аграрного права, орієнтуватися у світі земельних реформ.

Студенти повинні мати уявлення про типологію і методологію земельного права України, тенденції і напрямки розвитку земельного права, положення нового земельного законодавства, традиції земельного права в Україні, деякі положення зарубіжних систем земельного права.

Для успішного вивчення даного курсу студентами їм необхідна наявність основних знань з загальної теорії права та окремих галузей права: конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, кримінального, трудового тощо.

«Земельне право» як навчальна дисципліна є складовою навчальних дисциплін еколого-правового циклу та органічно пов'язана з такою дисципліною як «Екологічне право», що вивчається студентами юридичного факультету на 4 курсі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
для студентів денної форми навчання:

№	Теми курсу	Кількість годин				Форми контролю
		Всього на курс	з них			
			лекцій	Семинарські заняття	самостійна робота	
Змістовний модуль 1. Земельне право в правовій системі України. Права на землю. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади.						
1.	Тема 1. Земельне право в правовій системі України		2	1		Індивідуальна робота, співбесіда
2.	Тема 2. Джерела земельного права.		-	-		Індивідуальна робота, співбесіда

3.	Тема 3. Правове забезпечення земельної реформи.		2	1		Індивідуальна робота, співбесіда
4.	Тема 4. Право власності на землю.		2	1		Індивідуальна робота, співбесіда
5.	Тема 5. Набуття та припинення права власності на земельні ділянки.		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
6.	Тема 6. Право землекористування.		2	1		Індивідуальна робота, співбесіда
7.	Тема 7. Право на земельну частку (пай).		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
8.	Тема 8. Обмеження та обтяження прав на землю.		2	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
9.	Тема 9. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади		2	2		Індивідуальна робота, співбесіда
10.	Тема 10. Економіко-правовий механізм у галузі використання, охорони та відтворення земель.		-	1		Індивідуальна робота, співбесіда
11.	Тема 11. Правова охорона земель.		2	1		Індивідуальна робота, співбесіда
12.	Тема 12. Юридична відповідальність в земельному праві України		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
Модульна контрольна робота						
Змістовний модуль 2. Правовий режим земель в Україні.						
13.	Тема 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.		2	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
14.	Тема 14. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.		2	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
15.	Тема 15. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
16.	Тема 16. Правовий режим земель лісгосподарського призначення та водного фонду України		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
17.	Тема 17. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда

18.	Тема 18. Правове регулювання земельних відносин в зарубіжних країнах.		-	-	1	Індивідуальна робота, співбесіда
Модульна контрольна робота						
Всього годин		77	16	14	10	Іспит

Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання:

№	Теми курсу	Кількість годин				
		Всього на курс	з них			Форми контролю
			лекцій	практичні заняття (семінарські)	самостійна робота	
	Тема 1. Земельне право в правовій системі України	6	2	1	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 2. Джерела земельного права.	4	-	-	4	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 3. Правове забезпечення земельної реформи.	5	-	1	4	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 4. Право власності на землю.	6	2	1	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 5. Набуття та припинення права власності на земельні ділянки.	8	2	2	4	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 6. Право землекористування.	4	-	1	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 7. Право на земельну частку (пай).	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 8. Обмеження та обтяження прав на землю.	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 9. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади	7	2	2	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 10. Економіко-правовий механізм у галузі використання, охорони та відтворення земель.	4	-	1	3	Індивідуальна робота, співбесіда

	Тема 11. Правова охорона земель.	5	-	1	4	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 12. Юридична відповідальність в земельному праві України	5	-	2	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 14. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.	5	-	2	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 15. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.	4	-	-	4	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 16. Правовий режим земель лісогосподарського призначення та водного фонду України	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 17. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Тема 18. Правове регулювання земельних відносин в зарубіжних країнах.	3	-	-	3	Індивідуальна робота, співбесіда
	Всього годин	81	8	14	59	Іспит

Вивчення дисципліни здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу із застосуванням рейтингової системи оцінки (РСО) знань.

Рейтингова оцінка з дисципліни (РД) – це певна кількість балів, що отримує студент за певну навчальну діяльність (за наслідками модульного контролю, за виконання індивідуальних семестрових завдань, передбачених навчальним планом, бали за виконання та захист курсової роботи, а також за результатами поточного контролю на семінарських та практичних заняттях тощо).

Результат контрольного заходу для студента, який не з'явився на модуль, оцінюється нульовим балом.

Рейтингова система оцінювання покликана заохочувати студентів до відповідального вибору варіантів навчальної діяльності. Це означає, що студент може пропустити певне заняття, то він змушений буде компенсувати пропущене додатковою роботою.

Застосування рейтингової системи оцінки

Для виставлення оцінок з дисципліни до екзаменаційної відомості і залікової книжки, рейтингова оцінка переводиться у традиційну та ЕСТ.

Таблиця переведення рейтингових оцінок у традиційні та ЕСТ

Рейтинг з дисципліни (в балах)	Оцінка ЕСТ	Традиційна оцінка
max 100	A – відмінно	5 – відмінно
81 – 90	B – дуже добре	4 – добре
76 – 80	C – добре	
66 – 75	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 65	E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
Менше 60	FX – незадовільно	2 – незадовільно
Менше 50	F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	

Студенти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів, мають можливість:

- отримати екзаменаційну оцінку (залік) автоматично відповідно до набраного рейтингу з дисципліни, переведеного в оцінку згідно з таблицею;
- скласти екзамен з метою підвищення екзаменаційної оцінки;
- у випадку складання екзамену на оцінку, вищу ніж за рейтинг, попередній рейтинг студента скасовується і він отримує оцінку за результатами складання екзамену, але не більше ніж на один бал вище рейтингової оцінки;
- у разі отримання на екзамені оцінки, нижчої за рейтингову, за студентом зберігається оцінка, отримана автоматично (за результатами рейтингу).

Студенти, які набрали протягом семестру встановлений необхідний мінімум балів, тобто оцінку “незадовільно” або “не зараховано”, зобов’язані скласти екзамен (залік).

Студенти, які набрали протягом семестру менше встановленого необхідного мінімуму балів рейтингу, зобов’язані до початку сесії покращити свій показник, інакше вони не допускаються до підсумкового контролю з дисципліни і мають академічну заборгованість.

Система нарахування балів рейтингу

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що нараховуються з контрольних заходів по модулях (письмова контрольна робота або комп’ютерне тестування), середнього балу поточної успішності, заохочувальних балів згідно із таблицею:

Система рейтингових балів

№ з/п	Види робіт	Бал рейтингу

1	2	3
1.	Поточний контроль:	
	а) глибоке розкриття всіх питань, вільне володіння матеріалом	10
	б) повна коротка відповідь	6 – 8
	в) неповна відповідь	3 – 5
	г) незадовільна відповідь	0
2.	Середній бал поточної успішності:	
	4,5 і вище	15
	4,01 – 4,50	10
	3,51 – 4,00	6
	3,00 – 3,50	3
	2,99 і нижче	0
Прим.	Модульний контроль	50
	<u>Заохочувальні бали</u>	
3.	Відсутність пропусків занять протягом семестру	5
4.	Реферативна робота:	
	а) глибоке розкриття проблеми, відображення власної позиції	5
	б) обґрунтоване розкриття проблеми	3
	в) реферат суто компілятивного рівня	0
5.	Доповідь на студентській науковій конференції з тематики дисципліни:	5
	а) університетській	
	б) міжвузівській	15
	в) міжнародній	20
6.	Наукова стаття з тематики дисципліни:	
	а) в університетських виданнях	5
	б) в інших наукових виданнях України	15
	в) в міжнародних виданнях	25

Прим. Порядок і критерії оцінювання знань студентів під час проведення модульного контролю

Матеріали для модульного контролю знань включають два модулі (блоки).

Кожне модульне завдання може мати одне або кілька (не більше трьох) програмних питань, одне практичне завдання та блок тестів (не більше 10).

Кожне модульне завдання оцінюється в 25, 20, 15, 10, 5 або 0 балів відповідно до наведених нижче критеріїв.

Для студентів заочної форми навчання: перший і другий модулі включають по чотири завдання, які оцінюються за загальними правилами (максимальна оцінка за кожен модуль для студентів заочної форми навчання – 40 балів)

Вид завдань	Кількість балів	Критерії оцінювання відповіді
-------------	-----------------	-------------------------------

Теоретичні питання	10 – 5 балів (зараховано)	Студент вільно орієнтується в програмі навчальної дисципліни, виявив знання назв і змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, правильне розуміння змісту правових норм, їх характерних рис та особливостей, знання основних понять і категорій, спроможний давати правильні їх тлумачення, логічно й граматично правильно викладати думки.
	0 балів (не зараховано)	Студент не відповів на поставлені запитання або відповідь неправильна, не розкрив сутності питання або допустив грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність у нього знань або їх безсистемність і поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання загальних положень програми дисципліни.
Практичні завдання	10-5 балів (зараховано)	Студент правильно вирішив ситуацію на основі чинного законодавства, обґрунтував рішення з посиланням на конкретні норми законодавчих актів, логічно і послідовно аргументує і викладає свою думку.
	0 балів (не зараховано)	Студент не вирішив ситуації або вирішив її невірно, або неправильно обґрунтував своє рішення, чи був неспроможний його аргументувати.
Тестові завдання	5 балів (зараховано)	Студент вирішив більшість тестових завдань абсолютно правильно й повно.
	0 балів (не зараховано)	Студент не вирішив більше половини тестових завдань або вирішив неправильно, або ж відповідь на них була неповною.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Земельне право в правовій системі України.

Права на землю. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади.

ЛЕКЦІЯ 1. (2 години)

Тема 1. Земельне право в правовій системі України.

1. Предмет земельного права.
2. Поняття "земля", "земельна ділянка" як об'єкти правового регулювання
 - Поняття "земля" у законодавстві та правовій доктрині
 - Поняття "земельна ділянка" у законодавстві та правовій доктрині
 - Співвідношення понять "земля", "земельна ділянка".
 - Співвідношення понять "земля", "земельна ділянка" з іншими об'єктами
 - Класифікація земель за основним цільовим призначенням.
3. Методи земельного права.
4. Принципи земельного права.
5. Поняття земельного права.
6. Система земельного права.

ЛЕКЦІЯ 2. (2 години)

Тема 2. Джерела земельного права.

1. Поняття та класифікація джерел земельного права.
2. Огляд літератури із земельного права (в т.ч. і інтернет-видань)
3. Перспективи розвитку земельного законодавства

Завдання для самостійної роботи

1. Конституційні норми і принципи регулювання земельних відносин.
2. Кількісні і якісні показники в системі джерел земельного права України
3. Земельні кодекси України як джерела земельного права: порівняльний аналіз.
4. Юридична природа Декретів КМ України в системі джерел земельного права України.
5. Укази Президента України з питань реформування земельних відносин у сільському господарстві як джерела земельного права України.
6. Закон про Державний бюджет на поточний рік в системі джерел земельного права

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 154, 155, 158, 279.

Додаткові джерела: 14, 15, 51, 137, 235, 247, 277, 281, 282, 305, 396, 398, 399.

Нормативно-правові акти: 1-141.

ЛЕКЦІЯ 3. (2 години)

Тема 3. Правове забезпечення земельної реформи.

1. Поняття земельної реформи і правовий механізм її здійснення.
2. Правове забезпечення і основні етапи земельної реформи в Україні (з 1991 р.).
3. Історія формування курсу земельного права.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. Земельне право в правовій системі України. Правове забезпечення земельної реформи.

1. Юридична природа земельного права України.
2. Принципи земельного права України
3. Методи в земельному праві України
4. Система і структура земельного права України.
5. Співвідношення і взаємодія земельного права з іншими галузями правової системи.
6. Розвиток земельно-правового регулювання в Україні:
 - Доба Київської Русі
 - Литовсько-польська доба (XIV-XVII сторіччя)
 - Гетьманщина
 - Початковий період входження до складу Російської імперії (XVIII - початок XIX сторіччя)
 - Часи аграрної реформи в Російській імперії середини XIX сторіччя
 - Пореформений період другої половини XIX - початку XX сторіччя
 - Столипінська аграрна реформа в Росії
 - Регулювання земельних відносин часів УНР
 - Розвиток земельного законодавства за часів СРСР:
 - Пореволюційний період
 - Період колективізації
 - Велика Вітчизняна війна та повоєнний період
 - Розвиток земельного законодавства після прийняття Основ земельного законодавства СРСР 1968 року
 - Особливості розвитку земельних відносин на Буковині.
 - Особливості розвитку земельних відносин в Галичині.
7. Правове забезпечення та основні етапи земельної реформи в Україні з 1991 р.

Завдання для самостійної роботи.

1. Передумови реформування земельних відносин в Україні. Юридичні моделі земельної реформи в Україні.
2. Функції земельного права України.
3. Земельне право в юридичній науці України.
4. Земельне і цивільне право України: питання співвідношення і взаємодії.

Рекомендована література:

Основні джерела: 143, 151, 153, 158, 159, 279.

Додаткові джерела: 15, 47, 51, 63, 129, 131, 140, 141, 142, 145, 152, 160, 405, 428, 437.

Нормативно-правові акти: 1-141.

ЛЕКЦІЯ 4. (2 години)

Тема 4. Право власності на землю.

1. Поняття права власності на землю та особливості його об'єкту.
2. Особливості змісту права власності на землю.
3. Право власності на землю фізичних та юридичних осіб.
4. Право власності на землю територіальних громад та держави.
5. Особливості права спільної власності на землю.

ЛЕКЦІЯ 5-6. (4 години)

Тема 5. Набуття та припинення права власності на земельні ділянки.

1. Приватизація земельних ділянок: поняття та правові моделі приватизації.
2. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами.
3. Особливості набуття за цивільно-правовими угодами земельних ділянок державної та комунальної власності.
4. Класифікація підстав припинення права на земельну ділянку.
5. Припинення права приватної власності.

ЛЕКЦІЯ 7. (2 години)

Тема 6. Право землекористування.

1. Поняття права землекористування. Класифікація правових титулів землекористування.
2. Право постійного користування земельними ділянками.
3. Законодавче забезпечення та особливості оренди землі.
4. Правове забезпечення концесійного землекористування.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. Право власності на землю. Право землекористування.

Тема 4. Право власності на землю. (1 година)

1. Поняття права власності на землю та особливості його об'єкту.
2. Особливості змісту права власності на землю:
 - Особливості права володіння земельними ділянками.
 - Особливості права користування земельними ділянками.
 - Особливості права розпорядження земельними ділянками.
3. Форми права власності на землі:
 - Право власності на землю фізичних та юридичних осіб.
 - Право власності на землю територіальних громад та держав.
 - Право власності на землю Українського народу.
 - Право колективної власності на землю.
4. Особливості права спільної власності на землю

Тема 6. Право землекористування. (1 година)

1. Поняття права землекористування.
2. Класифікація правових титулів землекористування.
3. Окремі титули права землекористування, їхній зміст та загальна характеристика.
4. Особливості підстав виникнення і припинення права землекористування
5. Особливості орендного землекористування:
 - Загальна характеристика оренди землі та договору оренди землі.
 - Порядок укладення договорів оренди землі.
 - Умови договору оренди землі.
 - Зміна, припинення, поновлення договорів оренди землі.
 - Суборенда землі.

Завдання для самостійної роботи.

1. Право власності на землю.
2. Право загального землекористування: об'єкти, суб'єкти, зміст, підстави і порядок здійснення.
3. Набуття права власності та права оренди землі на конкурентних засадах. Земельні торги.
4. Набуття і реалізація прав на оренду землі.
5. Договір оренди землі.
6. Договір купівлі-продажу земельної ділянки.
7. Договір на користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.
8. Договір на користування чужою земельною ділянкою для забудови.
9. Договір іпотеки.
10. Захист прав на землю в суді.

Рекомендована література:

Основні джерела: 150, 151, 153, 154, 155, 158, 271, 279, 310.

Додаткові джерела: 7, 11, 15, 33, 34, 71, 74, 75, 90, 183, 187, 192, 219, 220, 221, 249, 270, 272, 273, 302, 323, 337, 339, 414, 429.

Нормативно-правові акти: 1, 4, 10, 24, 30, 33, 34, 42, 44, 47, 56, 59, 61, 63, 65, 71, 73, 75, 76-79, 81, 106.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. Набуття та припинення права власності на земельні ділянки. (2 години)

1. Поняття та правові моделі приватизації землі:
 - Приватизація земельних ділянок із земель запасу (*"повна модель"*). Приватизація земельних ділянок, наданих раніше у користування громадянам (т. з. *"спрощена процедура"*).
 - Приватизація земельних ділянок колективами громадян (юридичними особами).
 - Приватизація земельних ділянок, що належать іншим суб'єктам (т. з. *"ускладнена процедура"*).
2. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами:
 - Купівля-продаж.
 - Міна.
 - Дарування.
 - Спадкування.
 - Особливості набуття земельних ділянок у правовідносинах, що виникають із договору застави (іпотеки).

- Рента.
- 3. Особливості набуття за цивільно-правовими угодами земельних ділянок державної та комунальної власності.
- 4. Порядок продажу земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об'єкти підлягаючі приватизації.
- 5. Особливості виникнення прав на землю державою і територіальними громадами.
- 6. Класифікація підстав припинення права на земельну ділянку.
- 7. Особливості застосування спеціальних підстав припинення прав на землю. Порядок вилучення земель у суб'єктів права, порушуючих земельне законодавство.
- 8. Особливо цінні землі і порядок їх вилучення.
- 9. Порядок узгодження питань пов'язаних з вилученням (викупом) земельних ділянок на користь юридичних осіб.
- 10. Мораторій на відчуження земель с/г призначення. Правове регулювання ринка земель.

ЛЕКЦІЯ 8. (2 години)

Тема 7. Право на земельну частку (пай).

1. Правова природа права на земельну частку (пай).
2. Право на земельну частку (пай) у землях, що були передані у колективну власність сільськогосподарських підприємств
3. Право на земельну частку (пай) у землях державних та комунальних сільськогосподарських підприємств.
4. Виникнення та реалізація права на земельну частку (пай) у землях, переданих у колективну власність .
5. Виділення земельних часток (паїв) в натурі із земель, переданих у колективну власність.

ЛЕКЦІЯ 9. (2 години)

Тема 8. Обмеження та обтяження прав на землю.

1. Поняття обмежень та обтяжень прав на землю. Загальна характеристика обмежень прав на землю.
2. Загальна характеристика обтяжень прав на землю.
3. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю.

ЛЕКЦІЯ 10. (2 години)

Тема 9. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади.

1. Організаційно-правове забезпечення управління в області земельних відносин.
2. Планування використання земель. Правові форми.
3. Державний земельний кадастр, поняття, порядок його ведення.
4. Складові державного земельного кадастру.
6. Правове регулювання оцінки землі в Україні.
7. Землеустрій: поняття, зміст і види.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. Регулювання земельних правовідносин органами публічної влади.

1. Поняття та склад земельного фонду України. Специфіка правового статусу земель запасу та земель резерву.
2. Класифікація земель за основним цільовим призначенням. Порядок зміни цільового призначення земель.
3. Організаційно-правове забезпечення управління в області земельних відносин.
4. Поняття, класифікація функцій органів державної влади та місцевого

- самоврядування у сфері земельних відносин.
5. Планування територій та землеустрій як функції державного і самоврядного регулювання земельних відносин.
 6. Моніторинг земель: поняття, форми, порядок проведення та юридичне значення.
 7. Державний земельний кадастр: поняття, зміст, порядок ведення, юридичне значення.
 8. Примусовий викуп земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності.
 9. Державна реєстрація прав на землю в системі функцій органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері регулювання земельних відносин.
 10. Державний і самоврядний контроль у сфері регулювання земельних відносин.
 11. Вирішення земельних спорів як функція органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері земельних відносин

Завдання для самостійної роботи.

1. Державне регулювання земельних відносин, державне управління у галузі раціонального використання та охорони земель.
2. Методологічні, конституційні засади державного і самоврядного регулювання земельних відносин в ринкових умовах.
3. Система, структура органів державної влади у сфері регулювання земельних відносин.
4. Особливості самоврядного регулювання земельних відносин.
5. Юридична природа державного і самоврядного регулювання земельних відносин на принципах приватно-публічного партнерства.
6. Містобудівна документація та її юридичне значення у здійсненні планування територій як функції органів державної влади та місцевого самоврядування.
7. Інвентаризація земель: поняття, юридичне значення, підстави та порядок проведення.
8. Межування земель: поняття, види і юридичне значення.
9. Грошова оцінка земель як складова державного земельного кадастру.
10. Економічна оцінка земель: поняття і юридичне значення.
11. Нормування і стандартизація як функції органів державної влади у сфері регулювання земельних відносин.
12. Юридичні моделі державної реєстрації прав на землю в Україні.
13. Державний і самоврядний контроль у сфері регулювання земельних відносин.
14. Вирішення земельних спорів.

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 158, 279.

Додаткові джерела: 15, 19, 21, 26-29, 59, 79, 93, 98, 104, 105, 117, 125, 144, 165, 168, 170, 173, 175, 209, 210, 233, 256, 281, 282, 295, 306, 307, 315, 321, 373, 374, 375, 385, 410.

Нормативно-правові акти: 1-73, 86, 122.

ЛЕКЦІЯ 11. (2 години)

Тема 10. Економіко-правовий механізм у галузі використання, охорони та відтворення земель.

1. Поняття та загальна характеристика економіко-правового механізму у сфері земельних відносин.
2. Правове регулювання плати за землю. Форми плати за землю.
3. Особливості правового регулювання економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.
4. Правове регулювання відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

ЛЕКЦІЯ 12. (2 години)

Тема 11. Правова охорона земель.

1. Поняття правової охорони земель.
2. Зміст правової охорони земель.
3. Правове регулювання консервації земель.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5.

Тема 10. Економіко-правовий механізм у галузі використання, охорони та відтворення земель. (1 година)

1. Поняття та загальна характеристика економіко-правового механізму у галузі використання, охорони та відтворення земель.
2. Правове регулювання плати за землю:
 - Загальна характеристика.
 - Форми плати за землю.
 - Правовий режим земельного податку.
 - Правовий режим орендної плати за землю.
3. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель.
 - Надання податкових і кредитних пільг.
 - Виділення коштів бюджету для відновлення попереднього стану земель.
 - Звільнення від плати за земельні ділянки у стадії сільськогосподарського освоєння або поліпшення їх стану.
 - Компенсація зниження доходу внаслідок тимчасової консервації земель.
3. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва.
4. Платні управлінські (адміністративні) послуги у сфері земельних відносин.

Тема 11. Правова охорона земель. (1 година)

1. Поняття, зміст, правові форми охорони землі як основного національного багатства України.
2. Правова охорона ґрунтів та інших сільськогосподарських угідь.
3. Особливості правової охорони меліорованих земель.
4. Правова забезпечення рекультивції порушених земель.
5. Правове забезпечення використання техногенно забруднених земель.
6. Правове забезпечення консервації земель.
7. Правова охорона земель від забруднення небезпечними речовинами.
8. Нормування і стандартизація у сфері охорони земель.

Завдання для самостійної роботи.

1. Співвідношення та взаємодія земельного, фінансового, податкового, цивільного законодавства у сфері справляння плати за землю.
2. Законодавче і нормативно-правове забезпечення плати за землю в Україні.
3. Юридична природа нормативної грошової оцінки земельних ділянок в Україні.
4. Обов'язкова експертна грошова оцінка земельних ділянок: поняття, підстави і випадки проведення, юридичне значення.
5. Особливості оподаткування суб'єктів прав на користування землею і права власності на землю у сфері використання земель різних категорій.
6. Орендна плата: поняття, форми, види, правові підстави і порядок сплати.

7. Методологічні, теоретичні, конституційні і законодавчі засади охорони землі як основного національного багатства України.
8. Інституційно-правове забезпечення охорони землі як основного національного багатства України.
9. Юридична природа правової охорони землі в межах кордонів України.
10. Правове забезпечення ландшафтної охорони земель в Україні.
11. Правове забезпечення боротьби з ерозією ґрунтів.
12. Правове забезпечення боротьби з бур'янами на сільськогосподарських землях та землях інших категорій.
13. Правове забезпечення збереження природних водно-болотних угідь.
14. Правове забезпечення використання й охорони меліорованих земель.
15. Правова охорона земель від забруднення відходами виробництва, хімічними та радіоактивними речовинами.
16. Консервація деградованих та малопродуктивних сільськогосподарських угідь.

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 158, 279.

Додаткові джерела: 4, 8, 22, 28, 39, 44, 61, 83, 84, 89, 122, 164, 200, 201, 202, 204, 205, 248, 252, 389, 409, 410, 425, 437.

Нормативно-правові акти: 1, 2, 4, 6-10, 13, 19, 44, 49, 50, 51, 53, 54, 64, 72, 73, 80, 97, 98, 99, 100, 107, 115, 116, 118.

ЛЕКЦІЯ 13. (2 години)

Тема 12. Юридична відповідальність в земельному праві України.

1. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
2. Підстави та порядок розгляду земельних спорів в органах, уповноважених їх розглядати за законодавством України.
3. Цивільно-правова відповідальність за завдану шкоду власникам землі і землекористувачам: підстави та порядок.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6.

Тема 12. Юридична відповідальність в земельному праві України. (2 години)

1. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
2. Підстави та порядок розгляду земельних спорів в органах, уповноважених їх розглядати за законодавством України.
3. Кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства.
4. Відповідальність за самовільне заняття земельної ділянки. Відповідальність за самовільне будівництво будівель або споруд.
5. Відповідальність за забруднення і псування земель.
6. Відповідальність за руйнування родючого шару ґрунту, невиконання обов'язків по рекультивації земель.
7. Відповідальність за захороння або спотворення даних земельного кадастру.
8. Відповідальність за самовільний відступ від проектів внутрішньогосподарчого землеустрою і за знищення межових знаків.
9. Адміністративна відповідальність за потрапу посівів і насаджень і неприйняття заходів по боротьбі із смітними рослинами.
10. Цивільно-правова відповідальність за завдану шкоду власникам землі і землекористувачам: підстави та порядок.

Завдання для самостійної роботи.

1. Юридична відповідальність у конституційному механізмі здійснення прав на землю.

2. Види юридичної відповідальності: теоретичні основи.
3. Реквізиція і конфіскація в земельному праві України: поняття, юридична природа, підстави застосування і юридичне значення.
4. Юридична відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки.
5. Дисциплінарна відповідальність за порушення земельного законодавства.
6. Особливості кримінально-правової відповідальності за порушення земельного законодавства.

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 158, 279.

Додаткові джерела: 40, 84, 386, 426.

Нормативно-правові акти: 1, 4, 6, 8,10, 19, 44, 62, 73, 84, 112, 119, 123, 128.

2. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЯ 1.

1. Поняття та особливості земельних відносин як предмету земельного права.
2. Співвідношення понять «земля», «земельна ділянка» з іншими об'єктами.
3. Поняття, принципи та методи земельного права.
4. Співвідношення земельного права з суміжними галузями права.
5. Система земельного права.
6. Розвиток земельно-правового регулювання в Україні (з часів Київської Русі до 1991 р.)
7. Правове забезпечення і основні етапи земельної реформи в Україні (з 1991 р.).
8. Історія формування курсу земельного права.
9. Поняття та класифікація джерел земельного права.
10. Огляд літератури із земельного права (в т.ч. і інтернет-видань)
11. Перспективи розвитку земельного законодавства
12. Поняття права власності на землю та особливості його об'єкту.
13. Особливості змісту права власності на землю.
14. Право власності на землю фізичних осіб.
15. Право власності на землю юридичних осіб.
16. Право власності на землю територіальних громад.
17. Право власності на землю держави.
18. Особливості права спільної власності на землю.
19. Поняття права землекористування. Класифікація правових титулів землекористування.
20. Право постійного користування земельними ділянками. Порядок отримання земельних ділянок у постійне користування.
21. Законодавче забезпечення та особливості оренди землі.
22. Порядок укладення договорів оренди землі.
23. Характеристика істотних умов договору оренди землі.
24. Правове забезпечення концесійного землекористування.
25. Особливості земельних правовідносин при проведенні розвідувальні роботи.
26. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови та сільськогосподарських потреб.
27. Поняття, види обмежень та обтяжень прав на землю
28. Право земельного сервітуту. Зміст, види.
29. Підстави виникнення та припинення права земельного сервітуту.
30. Добросусідство при землекористуванні.
31. Правові моделі та порядок приватизації земельних ділянок.
32. Юридична природа права на земельну частку (пай).
33. Виникнення і реалізація прав на земельну частку (пай) у землях, переданих

- колективним с/г підприємствам.
34. Виникнення і реалізація прав на земельну частку (пай) у землях, переданих державним с/г підприємствам.
 35. Оренда земельних часток (паїв) без виділення в натурі.
 36. Правове регулювання і основні стадії виділення земельної частки (паю) в натурі (на місцевості).
 37. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами: загальні положення (Загальні вимоги до змісту угод, загальна процедура виникнення (переходу) права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами)
 38. Особливості, пов'язані із формою, змістом та порядком укладення окремих цивільно-правових угод про відчуження земельних ділянок (купівля-продаж, міна, дарування, спадкування, рента)
 39. Мораторій на відчуження земель с/г призначення. Правове регулювання ринка земель.
 40. Особливості виникнення права на землю в правовідносинах, що виникають з договору застави (іпотеки)
 41. Порядок продажу земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об'єкти підлягаючі приватизації.
 42. Особливості виникнення прав на землю державою і територіальними громадами.
 43. Порядок продажу земельних ділянок державної і комунальної власності. Земельні торги.
 44. Класифікація підстав припинення права на земельну ділянку.
 45. Особливості застосування спеціальних підстав припинення прав на землю. Порядок вилучення земель у суб'єктів права, порушуючих земельне законодавство.
 46. Підстави і порядок викупу земельних ділянок для суспільних потреб і суспільної необхідності.
 47. Особливо цінні землі і порядок їх вилучення.
 48. Порядок узгодження питань пов'язаних з вилученням (викупом) земельних ділянок на користь юридичних осіб.
 49. Поняття та склад земельного фонду України. Специфіка правового статусу земель запасу та земель резерву.
 50. Класифікація земель за основним цільовим призначенням. Порядок зміни цільового призначення земель.
 51. Організаційно-правове забезпечення управління в області земельних відносин.
 52. Планування використання земель. Правові форми.
 53. Встановлення і зміна меж адміністративно-територіальних утворень.
 54. Державний земельний кадастр, поняття, порядок його ведення.
 55. Складові державного земельного кадастру.
 56. Правове регулювання оцінки землі в Україні.
 57. Землеустрій: поняття, зміст і види.
 58. Землевпорядний процес. Державна землевпорядна експертиза.
 59. Контроль за охороною та використанням земель.
 60. Поняття та загальна характеристика економіко-правового механізму у сфері земельних відносин.
 61. Правове регулювання плати за землю. Форми плати за землю.
 62. Особливості правового регулювання економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.
 63. Правове регулювання відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.
 64. Поняття та зміст правової охорони земель.

65. Правове регулювання консервації земель. Порядок консервації земель.
66. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
67. Підстави та порядок розгляду земельних спорів в органах, уповноважених їх розглядати за законодавством України.
68. Кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства. Поняття самовільного зайняття земельної ділянки як злочину.
69. Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства (за забруднення і псування земель, за руйнування родючого шару ґрунту, невиконання обов'язків по рекультивації земель, за захороння або спотворення даних земельного кадастру, за самовільний відступ від проектів внутрішньогосподарчого землеустрою і за знищення межових знаків, за потрапу посівів і насаджень і неприйняття заходів по боротьбі із смітними рослинами)
70. Цивільно-правова відповідальність за завдану шкоду власникам землі і землекористувачам: підстави та порядок.

3. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

1. Тестові завдання. *Відмітьте правильні, на Вашу думку, відповіді (їх може бути одна або декілька.)*

Столипінська реформа проводилась у:

1. 1917 р.
2. 1905 р.
3. 1861 р.
4. 1991 р.
5. 1536 р.

Відповідно до ст. 14 Конституції України земля:

1. Джерело життєдіяльності людини.
2. Основне національне багатство.
3. Поверхневий шар земної поверхні.
4. Головна частина навколишнього природного середовища.
5. Основна частини біосфери, основа державного суверенітету.

Приватизація громадянами земельних ділянок із земель запасу характеризується такими рисами:

1. безоплатність проведення
2. відплатний характер
3. можливість одержання земель будь-якої категорії
4. тимчасовість надання прав на землю
5. надання земель загальною площею не більше 0,6 га

Способами набуття права власності на земельні ділянки можуть бути:

1. сервітут
2. конфіскація
3. приватизація
4. демаркація
5. отримання в спадщину
6. оренда

Цільове призначення земельної ділянки:

1. зазначається у правовстановлюючому документі
2. фіксується в даних державного земельного кадастру
3. визначається власником чи користувачем самостійно в межах норм земельного законодавства
4. визначається шляхом аналізу фактичного використання земельної ділянки
5. є історичною категорією, що відсутня в чинному законодавстві.

2. Дайте письмові розгорнуті відповіді на наступні запитання:

1. Суб'єктно-об'єктний склад права приватної власності на землю.
2. Поняття та зміст охорони земель.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. **ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ.**

ЛЕКЦІЯ 14. (2 години)

Тема 13. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.

1. Поняття та склад земель сільськогосподарського призначення.
2. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.
3. Право громадян на земельні ділянки для ведення фермерського та особистого селянського господарства.
4. Особливості використання меліорованих земель с/г призначення.

ЛЕКЦІЯ 15. (2 години)

Тема 14. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.

1. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови.
2. Особливості правового регулювання використання земель житлової та громадської забудови. Склад містобудівної документації.
3. Правовий режим земель поселень за межами населених пунктів

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7.

Тема 14. Правовий режим земель житлової та громадської забудови. (2 години)

1. Поняття, склад та функціональне використання земель сіл, селищ, міст.
2. Особливості правового регулювання використання земель житлової та громадської забудови. Склад містобудівної документації.
3. Особливості правового режиму земельних ділянок багатоквартирних житлових будинків.
4. Особливості правового режиму земельних ділянок житлово і гаражно-будівельних - кооперативів.
5. Право громадян на земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських споруд і гаражного будівництва.
6. Особливості правового режиму земель загального користування у населених пунктах.
7. Зонування земель сіл, селищ, міст та його юридична природа.

Завдання для самостійної роботи.

1. Юридична природа землі як просторового операційного базису.
2. Юридична природа межування населених пунктів для визначення правового режиму земель сіл, селищ, міст.
3. Юридична природа планування населених пунктів.
4. Особливості правового режиму земель загального користування у населених пунктах.
5. Правовий режим земель житлової забудови.
6. Правовий режим земель громадської забудови.
7. Право власності на землі сіл, селищ, міст.
8. Правові форми використання земель населених пунктів.
9. Зонування земель сіл, селищ, міст та його юридична природа.

Рекомендована література:

Основні джерела: 18, 19, 151, 153, 158, 279.

Додаткові джерела: 15, 17, 117, 114, 170, 171, 172, 212, 356, 407, 424.

Нормативно-правові акти: 4, 13, 17, 35, 42, 45, 54, 59, 66, 130, 131.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8.

Тема 15. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення. (2 години)

1. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
2. Правовий режим земель природно-заповідного фонду.
3. Правовий режим земель «іншого природоохоронного призначення».
4. Поняття та склад земель оздоровчого призначення
5. Особливості правового режиму земель оздоровчого призначення.
6. Правовий режим округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони земель оздоровчого призначення.
7. Поняття, склад і класифікація земель рекреаційного призначення.
8. Особливості загального правового режиму земель рекреаційного призначення.
9. Особливості спеціального правового режиму земель рекреаційного призначення в межах населеного пункту:
 - земель зайнятих рекреаційно-оздоровчими об'єктами,
 - земель дачних ділянок,
 - земель туризму,
 - земель, на яких здійснюється спортивна діяльність,
 - земель на яких розташовані музеї.
10. Поняття та склад земель історико-культурного призначення і об'єктів культурної спадщини.
11. Особливості загального правового режиму земель історико-культурного призначення.
12. Спеціальні правові режими земель історико-культурного призначення:
 - земель, на яких розташовані пам'ятники культури,
 - історико-культурні заповідники та музеї-заповідники,
 - археологічні території, що охороняються,
 - історичні ареали населених пунктів
13. Правовий режим охоронних зон пам'ятників культури.

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 154, 155, 158, 279.

Додаткові джерела: 15, 76, 122, 231, 287, 289, 421.

Нормативно-правові акти: 2, 4, 9, 25, 27, 37, 41, 49, 51, 61, 73, 74, 89, 90, 92, 94, 96, 97, 107, 113, 116.

ЛЕКЦІЯ 16. (2 години)

Тема 15. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.

1. Поняття та юридична природа режиму земель:
 - природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення;
 - оздоровчого призначення;
 - рекреаційного призначення;
 - історико-культурного призначення.
2. Особливості правових режимів земель:
 - природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення;
 - оздоровчого призначення;
 - рекреаційного призначення;

- історико-культурного призначення.

ЛЕКЦІЯ 17. (2 години)

Тема 16. Правовий режим земель лісогосподарського призначення та водного фонду України.

1. Поняття лісу і земель лісогосподарського призначення.
2. Особливості правового режиму земель лісогосподарського призначення
3. Поняття і склад водного фонду та земель водного фонду України.
4. Особливості правового режиму земель водного фонду України.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9.

Тема 16. Правовий режим земель лісогосподарського призначення та водного фонду України. (2 години)

1. Поняття лісу та земель лісогосподарського призначення.
2. Підрозділ лісів на категорії і його значення для правового режиму земель лісогосподарського призначення. Право землекористування на землях лісогосподарського призначення.
3. Державний контроль за використанням, охороною лісів і земель лісогосподарського призначення.
4. Відповідальність за порушення законодавства про використання і охорону лісів, земель лісогосподарського призначення.
5. Поняття та склад водного фонду та земель водного фонду України.
6. Право водокористування, його види та зв'язки їх з правовим режимом земель водного фонду.
7. Особливості правового режиму використання земельних ділянок прибережних захисних смуг, смуг відведення, берегових смуг водних шляхів. Правовий режим територій і зон санітарної охорони водних об'єктів.
8. Контроль за використанням та охороною вод та земель водного фонду.
9. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону вод і земель водного фонду.

Рекомендована література:

Основні джерела: 151, 153, 154, 155, 158, 279.

Додаткові джерела: 15, 76, 122, 231, 287, 289, 421.

Нормативно-правові акти: 2, 4, 9, 25, 27, 37, 41, 49, 51, 61, 73, 74, 89, 90, 92, 94, 96, 97, 107, 113, 116.

ЛЕКЦІЯ 18. (2 години)

Тема 17. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

1. Склад земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
2. Особливості правового режиму земель промисловості.
3. Правовий режим земель транспорту.
4. Правовий режим земель, що надаються для потреб оборони, внутрішніх справ, державної служби безпеки.
5. Особливості правового режиму земель зв'язку.
6. Правовий режим земель енергетичної системи.

2. КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ ДО ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЯ 2.

1. Поняття та склад земель сільськогосподарського призначення.
2. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.
3. Право громадян на земельні ділянки для ведення фермерського та особистого селянського господарства.
4. Право громадян на земельні ділянки для сінокосіння і випасу худоби.
5. Право громадян на земельні ділянки для садівництва і городництва.
6. Особливості використання меліорованих земель с/г призначення.
7. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови.
8. Особливості правового регулювання використання земель житлової та громадської забудови. Склад містобудівної документації.
9. Право громадян на земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських споруд і гаражного будівництва.
10. Право громадян на земельні ділянки житлових і гаражно-будівельних кооперативів.
11. Правовий режим земель багатоквартирних житлових будинків. Кондомініуми.
12. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
13. Правовий режим земель природно-заповідного фонду.
14. Правовий режим земель «іншого природоохоронного призначення».
15. Поняття та склад земель оздоровчого призначення
16. Особливості правового режиму земель оздоровчого призначення.
17. Правовий режим округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони земель оздоровчого призначення.
18. Поняття, склад і класифікація земель рекреаційного призначення.
19. Особливості загального правового режиму земель рекреаційного призначення.
20. Особливості спеціального правового режиму земель рекреаційного призначення в межах населеного пункту: земель зайнятих рекреаційно-оздоровчими об'єктами, земель дачних ділянок, земель туризму, земель, на яких здійснюється спортивна діяльність, земель на яких розташовані музеї.
21. Поняття лісу і земель лісгосподарського призначення, їх співвідношення.
22. Підрозділ лісів на категорії і його значення для правового режиму земель лісгосподарського призначення.
23. Право землекористування на землях лісгосподарського призначення.
24. Державний контроль за використанням, охороною лісів і земель лісгосподарського призначення.
25. Відповідальність за порушення законодавства про використання і охорону лісів, земель лісгосподарського призначення.
26. Поняття і склад водного фонду та земель водного фонду України, їх співвідношення.
27. Право водокористування, його види і зв'язки їх з правовим режимом земель водного фонду.
28. Особливості правового режиму використання земельних ділянок прибережних захисних смуг, смуг відведення, берегових смуг водних шляхів.
29. Правовий режим територій і зон санітарної охорони водних об'єктів.
30. Контроль за використанням і охороною вод і земель водного фонду.
31. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону вод і земель водного фонду.
32. Поняття та склад земель історико-культурного призначення і об'єктів культурної спадщини.

33. Особливості загального правового режиму земель історико-культурного призначення.
34. Спеціальні правові режими земель історико-культурного призначення: (земель, на яких розташовані пам'ятники культури, історико-культурні заповідники та музеї-заповідники, археологічні території, що охороняються, історичні ареали населених пунктів.)
35. Правовий режим охоронних зон пам'ятників культури.
36. Склад та загальна характеристика правового режиму земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони і іншого призначення.
37. Особливості правового режиму земель промисловості.
38. Правовий режим земель транспорту.
39. Правовий режим земель, що надаються для потреб оборони, внутрішніх справ, державної служби безпеки.
40. Особливості правового режиму земель зв'язку.
41. Правовий режим земель енергетичної системи.
42. Юридичні моделі реформування земельних відносин в зарубіжних країнах.

3. ТИПОВЕ ЗАВДАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

- 1. Тестові завдання.** *Відмітьте правильні, на Вашу думку, відповіді (їх може бути одна або декілька.)*

Іноземні громадяни можуть набути право власності на земельні ділянки з додержанням наступних умов:

1. Розміром не більше 10 га.
2. Тільки земельні ділянки сільськогосподарського призначення.
3. Тільки земельні ділянки за межами населених пунктів.
4. Тільки земельні ділянки несільськогосподарського призначення.
5. Взагалі не мають права набувати земельні ділянки у власність. Мають право тільки взяти в оренду.

До земель державної власності, які не можуть передаватись у приватну власність, належать:

1. землі атомної енергетики та космічної системи;
2. землі оборони;
3. землі рекреаційного призначення;
4. земельні ділянки зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;
5. земельні ділянки, закріплені за вищими навчальними закладами державної і комунальної форм власності.

До земель природно-заповідного фонду законодавчо віднесені землі:

1. національних природних парків
2. курортів
3. водно-болотних угідь
4. пам'яток природи
5. заказників

Землі енергетики можуть перебувати у власності:

1. держави
2. територіальної громади

3. юридичної особи приватної форми власності
4. юридичної особи державної форми власності
5. особи без громадянства

Законодавство дозволяє будівництво будівель та споруд із дотриманням встановленого порядку на земельних ділянках:

1. оздоровчого призначення
2. енергетики
3. оборони
4. сільськогосподарського призначення
5. транспорту

2. Дайте письмові розгорнуті відповіді на наступні запитання:

1. Поняття, склад та особливості правового режиму земель рекреаційного призначення.
2. Поняття та склад земель водного фонду.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абдраимов Б.Ж. Еще раз о земельном процессе ... // Государство и право. – 2001. - № 7. – С. 57-64.
2. Абрамович К. О крестьянских сервитутах. – С.-Пб.: Типография М. Меркушева, 1895. – 233 с.
3. Адиханов Ф.Х. Соотношение норм гражданского права и норм земельного права в регулировании земельных отношений в условиях рынка земли // Государство и право. - 2001. - №1. – С.32-39.
4. Адиханов Ф.Х. Теоретические проблемы правовой охраны земель сельскохозяйственного назначения. – Томск: Издательство Томского университета, 1989. – 272 с.
5. Акманов С.С. Государственный крестьянский поземельный банк и его роль в формировании земельного рынка в дореволюционной России // Сибирский юридический вестник. – 1998. - № 3. // <http://www.lawinstitut.ru/ru/science/vestnik/19983/akmanov.html>
6. Аксененок Г.А. Земельные правоотношения в СССР. – М.: Госюриздат, 1958. – 424 с.
7. Аксененок Г.А. Право государственной собственности на землю в СССР. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – 307 с.
8. Аксененок Г.А. Рациональное использование сельскохозяйственных земель и охрана почв // Советское государство и право. – 1980. - № 6. – С. 43-50
9. Аксененок Г.А., Башмаков Г.С., Кикоть В.А., Козырь М.И., Колбасов О.С. Земельное право: Учебник для студ. юрид. вузов и фак. / Институт государства и права АН СССР / Г.А. Аксененок (ред.). – М.: Юридическая литература, 1969. - 471 с.
10. Актуальні питання розвитку земельної реформи в Україні / А.С. Даниленко, Ю.Д. Білик, М.Ю. Гарбуз та ін.; За ред. Ю.Д. Білика – К.: Урожай, 2004. – 96 с.
11. Алексеева С. Виды земельных сервитутов и их классификация // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 5. – С. 30-33.
12. Андреев Ю. Правовой статус крестьянских (фермерских) хозяйств // Законность. - № 8. – 1997.
13. Андрейцев В.І. Правові засади земельної реформи і приватизації земель в Україні: Навч.-практ. посіб.- К.: Істина, 1999.- 320 с.

14. Андрейцев В.І. Суверенній Україні – нову «Земельну Конституцію» (концептуальні підходи до підготовки проекту Кодексу законів України про землю) // Право України. – 1999. - № 9. – С. 58-65.
15. Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії. – К.: Знання, 2005. – 445 с.
16. Бакай О.А. Щодо питання про поняття земель, які використовуються під забудову // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 2. – С. 105-106.
17. Бакай О. Право на застройки земельних участків в населених пунктах // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 11. – С. 37-40.
18. Балезин В.П. Правовой режим земель городской застройки. – М.: Госюриздат, 1968. – 194 с.
19. Балезин В.П. Правовой режим земель населенных пунктов. / Ответственный редактор Н.И. Краснов. – М.: Юрид. лит., 1980. – 96 с.
20. Балезин В.П. Правовой режим земель сельских населённых пунктов. – М: Изд-во Московского госуд. ун-та, 1972. - 224 с.
21. Балюк Г.І., Єлісеєва О. В. Правові засади вирішення судами спорів, пов'язаних із зверненням стягнення на земельну ділянку (як предмет іпотеки) на вимогу кредитора // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2004. - Випуск 61. – С. 75-79.
22. Балюк Г.І. До створення правового механізму охорони і використання радіоактивно забруднених територій і земель / Сучасні проблеми охорони земель. Матеріали міжнародної конференції. – Вінниця, 1995. – С. 641-642.
23. Балюк Г.І. Дотримання вимог земельного законодавства як вимога забезпечення національної безпеки України // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 157-160.
24. Балюк Г.І. Дотримання вимог земельного законодавства як вимога забезпечення національної безпеки України // Земельне право України. – 2006. - № 9. – С. 3-5.
25. Балюк Г.І. Правові аспекти приватизації земель на радіоактивно забруднених територіях / Матеріали науково-практичної конференції молодих юристів «Право власності в Україні в умовах ринкових відносин», Одеса, 22-24 вересня 1995 р. – 1995.
26. Балюк Г.І. Проблеми розмежування земель державної та комунальної власності (межування земель) // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. – С. 12-18.
27. Балюк Г.І. Проблеми соціальної ефективності діяльності прокуратури по нагляду за додержанням і застосуванням земельного законодавства // Земельне право України. – 2006. - № 6. – С. 49-56.
28. Балюк Г.І., Мірошніченко А.М. Роль екологічних нормативів у сфері використання і охорони земель // Проект «Підвищення екологічної та правової свідомості громадян України з метою реалізації прав приватної власності на землю, екологічну безпеку і збалансоване землекористування в контексті положень нового Земельного кодексу України. – К.: Інформаційно-ресурсний центр «Реформування земельних відносин в Україні» (<http://myland.org.ua>), 2002. – С. 73-74.
29. Баронова Т.В. Поняття та юридичні ознаки державного земельного кадастру // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 62. – С. 132-135.
30. Бахуринська М. Історико-правові аспекти використання землі на умовах концесії в Україні // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2006. - Випуск 71. – С. 102-105.

31. Бахуринська М.М. Деякі проблеми правового регулювання процедури виникнення права на землю в концесійних правовідносинах за законодавством України // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 187-190.
32. Бахуринська М.М. Деякі проблеми правового регулювання процедури виникнення права на землю в концесійних правовідносинах за законодавством України // Земельне право України. – 2006. - № 9. –С. 15-18.
33. Бахуринська М.М. Концесія як перспективна правова форма землекористування // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 31. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 380-388.
34. Бевз О.В. Особливості реалізації права власності громадян на земельні ділянки // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 58. – С. 107-109.
35. Бевз О.В. Проблеми поєднання приватних та публічних методів регулювання права власності на земельні ділянки // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 210-214.
36. Безбах В.В. Право собственности на землю в странах Латинской Америки (Проблемы регламентации и преобразований) / Гос. Ком. СССР по нар. Образованию. – М.: Изд-во ун.-та дружбы народов, 1989. – 144 с.
37. Бейкун А. Співвідношення Конституції України та інших нормативно-правових актів з питань регулювання аграрних та земельних відносин // Право України. – 2000. - № 3. – С. 45-48.
38. Бердников Є., Пастушенко П. Трансформація інституту постійного землекористування у зв'язку з прийняттям нового Земельного кодексу України // Право України. – 2004. - № 2. – С. 60-66.
39. Берlach А. Організаційно-правові проблеми становлення орендних відносин в Україні: історія і сучасність // Право України. – 1999. - №. 2. – С. 15-18.
40. Берlach А.І. Проблеми юридичної відповідальності за нераціональне використання землі в сільському господарстві України // Землевпорядний вісник. – 1998. - № 4. – С. 21-23.
41. Билимович А. Землеустроительные задачи и землеустроительное законодательство. – К.: Типография Императорского Университета св. Владимира Акц. О-ва печ. и изд. дела Н. Т. Корчак-Новицкого, 1907. – 198 с.
42. Білан Н.М. Актуальність теоретичної розробки поняття «правовий режим земель» // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В. І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. – С. 109-114.
43. Боголепов Р.Д. Правовой режим земель промышленного и транспортного назначения. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. – М., 1964. – 15 с.
44. Бондар Л.О. Правове регулювання справляння земельного податку за намиті або насипані (штучно утворені) земельні ділянки // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. – С. 47-51.
45. Бондар О. Правове регулювання земельних відносин майнового характеру: актуальні проблеми // Право України. – 2000. - № 6. – С. 53-55.

46. Бондар О.Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України. – Автореф. дис. ... к. ю. н. за спеціальність. 12.00.06. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – 20 с.
47. Бороданов Н.М. Основы земельного права. – М.: Юрид. лит., 1970. – 72 с.
48. Бородина О.М. Законодавчо-інституціональне регулювання земельних відносин: досвід країн ЄС та уроки для України // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б. М. (відпов. ред.), Бистряков І. К., Новоторов О. С., Ніколаєнко Т. С., Кучер О. О., Осипенко В. М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 39-42.
49. Бочков И.В. Право пользования землями промышленного, транспортного и другого несельскохозяйственного специального назначения. – М., «Россельхозиздат». – 1964. – 17 с.
50. Будзілович І., Юрченко А. Оренда землі в Україні (історико-правовий нарис) // Право України. – 1994. - № 10. – С. 63-67.
51. Будзілович І., Юрченко А. Перший Земельний кодекс України та проблеми сучасного земельного законодавства (до 75-річчя прийняття Кодексу) // Право України. – 1998. – № 2. – С. 93.
52. Будзілович І., Юрченко А. Фактори негативного впливу на правове забезпечення земельної реформи в Україні // Право України. – 1998. - № 7. – С. 24-29.
53. Бусуйок Д. Правові засади імплементації понять «емфітевзис» та «суперфіцій» у земельне право України: сучасний стан та перспективи розвитку // Право України. – 2006. - № 8. – С. 102-104.
54. Бусуйок Д. Правові підстави обмеження прав на землю // Право України. – 2004. - № 9. – С. 97-100.
55. Бусуйок Д.В. До питання про співвідношення обмежень прав на землю в інтересах сусідів із земельними сервітутами // Стан та перспективи розвитку аграрного права: Матеріали Міжнар. наук.-теорет. конф., присвяченої 80-річчю д. ю. н., проф., акад. АПрН України В. З. Янчука, Київ, 26-27 травня 2005 р. / Під ред. В. М. Єрмоленка, В. І. Курила. – К.: Магістр – XXI сторіччя, 2005. - С. 133-136.
56. Бусуйок Д.В. Обмеження прав на землю за законодавством України: Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 144 с.
57. Быстров Г.Е. Земельная реформа в России: правовая теория и практика // Государство и право. – 2000. - № 4. – с. 46-58.
58. Быстров Г.Е. Собственность юридических лиц на земли сельскохозяйственного назначения и правовое обезземеливание крестьянства // Экологическое право. – 2003. - № 1. – С. 14-19.
59. Быстров С.В. Отвод и изъятие земельных участков (в городах и поселках городского типа). – М.: Издательство литературы по строительству. – 1966. – 148 с.
60. Бычкова Ц.В. Эффективность сельскохозяйственного производства и вопросы земельной собственности // Проблемы землепользования в условиях реформирования экономики. – Материалы Межгосударственной научно-практической конференции (Казивели, 27-31 октября 1993 г.). – Выпуск 1. Земельная реформа и экономико-правовое регулирование земельных отношений. – К.: СОПС Украины, АН Украины, 1993. – С. 82-84.
61. Бычкова Ц.В., Кулинич П.Ф. Правовая охрана земель. – К.: «Знание», 1984. – 17 с.
62. Ващишин М.Я. Земельні правовідносини у селянських (фермерських) господарствах. – Автореф. дис. ... к. ю. н. – Львів, 2000. – 18 с.
63. Ведекин К. Земельная реформа в СССР. Доклад на международном семинаре «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – 26 с.

64. Велігодський Д. Правове регулювання земельних відносин у Криму в 1920 р. // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2004. – Вип. 40. – С. 141-148.
65. Вівчаренко О. Проблеми гарантій охорони права власності на землю в Україні // Право України. – 2003. - № 12. – С. 88-93.
66. Вівчаренко О. Проблеми гарантій охорони права власності на землю в Україні // Юридичний вісник України. — 2002. — 31 серпня — 6 вересня. – С. 88-93.
67. Вівчаренко О.А. Гарантії права власності на землю в Україні. – Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – 20 с.
68. Вівчаренко О.А. Право власності на землю в Україні (актуальні проблеми). - Івано-Франківськ: ЗАТ "Надвірнянська друкарня", 1998. – 179 с.
69. Владимирский-Буданов М. Сельское землевладение в Западной Руси до половины XVI в. – К., 1891. - ... с.
70. Владимирский-Буданов М.Ф. Формы крестьянского землевладения в Западной России XVI в.- К., 1911.- 24 с.
71. Вовк О.Н. Право граждан на землю в сельской местности. Дис. ... канд. юрид. наук 12.00.06. – Харьков, Национальная юридическая академия Украины имени Ярослава мудрого, 1997. –172 ст.
72. Вовк О. К вопросу о субъектах, осуществляющих право граждан на землю // Хозяйственное право. – 1997. - № 2. – С. 22-25.
73. Вовк О. О гарантиях прав собственников земельных участков и землепользователей // Бизнес-Информ.- 1997.- № 15.- с.33-35.
74. Вовк О. Право громадян на землю в сільській місцевості (проблемні питання) // Право України. - 1997.- № 6.- С. 46-48.
75. Вовк О.М. Право громадян на землю в сільській місцевості. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. – Харків. – 1997. – 15 с.
76. Волков Г.А. Правовые проблемы разграничения земель на категории в свете реформы местного самоуправления // Экологическое право. – 2006. - № 3. – С. 16-18.
77. Волков Г.А. Правовые проблемы разграничения земель на категории по целевому назначению // Экологическое право. – 2005. - № 2. – С. 29-32.
78. Волков Г.А. Приобретение права собственности на землю по давности владения // Экологическое право. – 2005. - № 1. – С. 64-68.
79. Волков Г.А. Проблемы государственной регистрации прав на землю // Экологическое право России на рубеже XXI века: Сборник научных статей / Под ред. А.К. Голиченкова. – М.: Зерцало, 2000. – С. 182-200.
80. Волков Г.А., Голиченков А.К., Хаустов Д.В. Проблемы совершенствования правового регулирования публичных сервитутов для обеспечения строительства и функционирования линейных сооружений // Экологическое право. – 2006. - № 2. – С. 16-25.
81. Волошко О. Розмежування компетенції адміністративних і судових органів при регулюванні земельних відносин в УСРР у 1920 р. // Право України. – 2004. - № 3. – С. 127-131.
82. Волынцева А.В. Признание ранее возникших прав, как принцип государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним, проблемы применения // Сибирский юридический вестник. – 2001. - № 3. – С. 43-46.
83. Гавриш Н. Грунти як об'єкт правової охорони // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2000. – Вип. 35. – С. 346-349.
84. Гавриш Н.С. Юридична відповідальність як спосіб правової охорони ґрунтів // Актуальні проблеми держави та права: Зб. наук. праць. Вип. 9. – Одеса, 2000. – С. 249-252.
85. Галятин М.Ю. США: правовое регулирование использования земель. – М., 1991. – 251 с.

86. Гальчинська Н.Ю. Правове регулювання земельних відносин у господарській діяльності промислових підприємств в Україні // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. Наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 254-257.
87. Гамбург Л. Магістратські і ратушні суди у самоврядуванні міст України-Гетьманщини XVII-XVIII століть // Право України. – 2000. - № 4. – С. 110-114, 132
88. Гамбург Л. Формування кадрового складу та визначення спеціалізації статутних судів на Лівобережній Україні в судовій реформі 1760-1763 рр. // Право України. – 2004. - № 6. – С. 106-109.
89. Гапотченко Т. Правові форми забезпечення раціонального використання й охорони земель транспорту // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - №. 5. – С. 60-63.
90. Гафурова О. Право власності членів сільськогосподарських виробничих кооперативів на землю // Право України. – 2003. - № 1. – С. 68-72.
91. Герман И.Е. Кадастр, межевание и ипотека во Франции (к отчету о заграничной поездке № 2). – М.: Тип. Э. Лисснера и Ю. Романа, 1897. – 87 с.
92. Герман И.Е. Крестьянское землеустройство (курс). – Москва: Типо-литография В Рихтера, 1909. – 208 с.
93. Гетьман А.П. Вступ до теорії еколого-процесуального права України: навч. посібник. – Х.: Основа, 1998. – 208 с.
94. Глотова Е.В. Правовое регулирование сделок с земельными участками в Украине: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.06. – Одесса., 2004. – 199 с.
95. Глотова Е.В. К вопросу о правовом обеспечении аренды земли в Украине // Актуальні проблеми держави та права: Зб. наук. праць. Вип. 9. – Одеса, 2000. – С. 299-303.
96. Голованюк А.Й. Правовий режим земель природно-заповідного фонду. – Автореф. ... к.ю.н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008. – 19 с.
97. Головач І. Право власності на землю: європейський та американський досвід // Економіка Фінанси Право. – 1999. - № 5. – С. 28-29.
98. Горбатович С.М. Про досвід Польщі щодо ефективного управління земельними ресурсами та можливості його впровадження в Україні // Землевпорядний вісник. – 2004. - № 3. – С. 87-89.
99. Греков Л., Юрченко А., Мірошніченко А. Економічне стимулювання раціонального використання земель // Землевпорядний вісник. – 2008. - № 1. – С. 34-38.
100. Греков Л.Д., Мірошніченко А.М., Юрченко А.Д. Проблеми постреформеного вдосконалення державної політики щодо земельних відносин і землекористування в аграрній сфері // Земельне право України: теорія і практика. – 2008. - № 2. – С. 28-41.
101. Греков Л.Д., Юрченко А.Д. До питання розмежування земель державної і комунальної власності // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 101-103.
102. Григорьев В.К. Советское земельное право. – М., Юрид. лит. – 1957. – 251 с.
103. Гринько С.В. Загальна характеристика правовідносин у сфері державної реєстрації право на землю // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2003. - Випуск 54. – С. 123-125.
104. Гринько С.В. Правові аспекти реєстрації прав на землю: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. – 172 с.
105. Гринько С.В. Реєстрація прав на землю: проблеми класифікації та відмежування від суміжних понять // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2001. - Випуск 43. – С.33-36.

106. Гришук Н. Перспективи діяльності іпотечних банків в Україні // Право України. – 2006. - № 1. – С. 145-149.
107. Гришук Н.В. Іспанський реєстр власності: чим може скористатися український законодавець? // Землевпорядний вісник. – 2002. - № 4. – С. 41-45.
108. Грядя Э.А. К вопросу о проблемах правового регулирования земельных отношений в субъектах Российской Федерации // Экологическое право. – 2006. - № 5. – С. 14-15.
109. Гудзенко М.С., Шульга М.В. Подсобное хозяйство граждан. - М.: Юрид. лит., 1983.- 128 с.
110. Гуз І. Проблеми оподаткування земельним податком // Юридичний журнал. – 2003. - № 5. – С. 52-62.
111. Гуменюк В.І. Практика вирішення справ, пов'язаних із застосуванням Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» // Вісник Верховного Суду України. – 2001. - № 6 (28). – С. 19-29.
112. Гуревський В.К. Особливості придбання земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 5-14.
113. Гуревський В.К. Особливості цивільно-правового обігу земельних ділянок // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 56-58.
114. Гуревський В.К. Право власника на забудову земельної ділянки // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. – С. 19-24.
115. Гуревський В.К. Право приватної власності громадян України на землі сільськогосподарського призначення. Дис...канд. юрид. наук 12.00.06. – Одеса, 1999. – 184 с.
116. Гуревський В.К. Правове регулювання обігу земельних ділянок // Актуальні проблеми держави та права: Зб. наук. праць. Вип. 9. – Одеса, 2000. – С. 98-102.
117. Гусаков В., Валетта У., Нудельман В., Вашкулат О. Довідник. Регулювання використання і забудови територій населених пунктів /зонінг/. – К., 1996. – 86 с.
118. Даниленко А.С., Гарбуз М.Ю., Жмуцький В.В., Голишев М.М., Євдокимов М.О., Кулик В.М., Мірошніченко А.М., Погурельський С.П., Хабін Р.Р., Юрченко А.Д. Методичні роз'яснення щодо заповнення форми договору оренди землі // Землевпорядний вісник. – 2004. - № 2. – С. 42-58.
119. Дегтярев И.Б., Осипов Л.И. Земельное право и учет земель. – М.: Колос, 1970. – 271 с.
120. Демиденко О.В. Необхідність законодавчого забезпечення захисту ґрунтів при проведенні земельної реформи // Землевпорядний вісник. – 2000. - № 3. – С. 17-18.
121. Джакоб А. Земельная реформа в Индии // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – 24 с.
122. Довідник з охорони природи в сільському і лісовому господарстві (правові питання). За ред. д.ю.н. Ю.С. Шемшученка. – К.: «Урожай». – 1981. Ю.С. Шемшученко, В.Л. Мунтян, М.І. Малишко та ін. – 168 с.
123. Довідник з проведення земельних аукціонів в Україні: Упорядкований на досвіді успішного проведення аукціонів у Харкові, Львові, Одесі та Чернігові. – К.: Кодр, 1995. – 181 с.
124. Евтихийев И.И. Земельное право. - М.-Петроград: Государственное издательство, 1923. – 185 с.
125. Евтихийев И.И. Управление в области планировки и застройки городов. – М.: Госюриздат, 1958. – 28 с.

126. Екологічне право: Особлива частина: Підруч. для студ. юрид. вузів і фак.: Повний акад. курс / За ред. акад. АПрН В.І. Андрейцева. – К.: Істина, 2001. – 544 с.
127. Ельцова И.Ю. Правовые особенности обмена земельных участков // Право: теория и практика. – 2003. - № 8. – С.
128. Еренов А.Е. и др. Предмет и система советского земельного права. – Алма-Ата: Наука, 1981. – 208 с.
129. Ерофеев Б.В. Земельное право: Учебник для вузов / Под ред. акад. Г.В. Чубукова. – М.: Новый юрист, 1998. – 544 с.
130. Ерофеев Б.В. Основные теоретические проблемы правового режима земель городов в СССР. Автореф. дисс. на соискание уч. ст. д.ю.н. – Алма-Ата, 1972. – 30 с.
131. Ерофеев Б.В. Основы земельного права (теоретические вопросы). – М.: «Юридическая литература», 1971. – 328 с.
132. Ерофеев Б.В. Правовой режим земель городов. – М.: Юрид. лит., 1976. – 199 с.
133. Єлісеєва О.В. Правове регулювання припинення права власності іноземних осіб та осіб без громадянства на земельні ділянки, які не можуть перебувати у власності таких осіб // Реформування правової системи України: проблеми і перспективи розвитку в контексті європейських інтеграційних процесів. Міжнародна науково-практична конференція (Київ, 28-29 квітня 2004 р.). Збірник наукових праць. В 2 ч. / Редкол.: С.А. Єрохін, В.Ф. Погорілко, Я.М. Шевченко та ін. – К.: Національна академія управління, 2004. Ч. 2. – С. 423-429.
134. Єлісеєва О.В. Правове регулювання добровільної відмови від права власності на земельну ділянку як засобу забезпечення ефективного використання землі // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б. М. (відпов. ред.), Бистряков І. К., Новоторов О. С., Ніколаєнко Т. С., Кучер О. О., Осипенко В. М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 184-187.
135. Єлісеєва О.В. Припинення права приватної власності на земельну ділянку за законодавством України. – Дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2006. – 21 с.
136. Жариков Ю.Г. Разграничение сферы действия земельного и гражданского законодательства при регулировании земельных отношений // Государство и право. – 1996. - № 2.
137. Жариков Ю. Государственное регулирование земельных отношений в России // Право и экономика. - 1998. - № 4. - С.67-72; № 5. - С.61-63.
138. Жариков Ю.Г. Закон на страже землепользования. Предупреждение земельных правонарушений. – М., Юридическая литература, 1985. – 198 с.
139. Заєць О. Деякі особливості правового статусу суб'єктів правовідносин у сфері земельної реформи // Підприємцтво, господарство і право. - 1999.- № 9.- с. 32-35.
140. Заєць О.І. Земельна реформа як предмет правового регулювання // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2001. – Випуск 41. – С. 35-40.
141. Заєць О.І. Правові аспекти земельної реформи в Україні: автореф. дис...канд. юр. наук: 12. 00. 06. – К.: Товариство «Знання» України, 1999. – 20 с.
142. Заєць О.І. Правові аспекти земельної реформи в Україні: Дис...канд. юр. наук: 12. 00. 06. – Київ, 1999.
143. Заєць О.І. Правові аспекти земельної реформи в Україні: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 185 с.
144. Заєць О.І. Правові засади організаційно-функціонального забезпечення муніципального управління у сфері земельних відносин // Актуальні проблеми муніципального управління: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15.12.2006) / За заг. ред. В.К. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка, Т.В. Іванової.

- К.: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління, 2007. – С. 101-103.
145. Заєць О.І. Правові форми реалізації земельної реформи в Україні на сучасному етапі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 59. – С. 148-151.
146. Заєць О.І. Правосуб'єктність громадян у процесі приватизації земель: проблеми правового забезпечення // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2003. - Випуск 54. – С. 111-114.
147. Зак А. Крестьянский поземельный банк. 1883-1910. – М., 1911. – 580 с.
148. Закон від 25 травня 1922 року «Про трудове землекористування» // Собрание узаконений и распоряжений рабоче-крестьянского правительства РСФСР. – 1922. - № 36. – Ст. 426.
149. Зарубежный опыт: теория и практика. Земельные реформы в странах Восточной Европы // Вопросы экономики. – 1991. - № 6. – С. 122-124.
150. Заставська Л.П. Право власності на землю в сучасний період // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 94-96.
151. Земельне право України: Підручник / М.В. Шульга (кер. авт. кол.), Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.: За ред М.В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.
152. Земельне право. За ред. проф. М.Д. Казанцева. Українське видання – за ред. к.ю.н. В.З. Янчука. – К., «Видавництво Київського університету». – 1960. – 304 с.
153. Земельне право: Підручник / За ред. В.І. Семчика і П.Ф. Кулинича. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2001. – 424 с.
154. Земельний кодекс України з постатейними матеріалами: Збірник нормативно-правових актів та матеріалів судової практики: За станом нормативно-правових актів та актів органів судової влади на 1 лютого 2006 року / Упорядник А.М. Мірошниченко. Науковий редактор В.В. Носік. – К.: Фізична особа – суб'єкт видавничої справи Романчук Р. С., 2006. – 720.
155. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В.І. Семчика. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 896 с.
156. Земельное законодательство зарубежных стран. Ред. Аксененок Г. А., Краснов Н. И., Фомина Л. П. – М.: Наука, 1982. – 408 с.
157. Земельное право России. Учебник по специальности «Правоведение» / под редакцией В.В. Петрова. М.: Стоглавь, 1995. – 300 с.
158. Земельное право Украины: Учеб. Пособие / Авт. кол.: Беженарь А.М., Бердников Е.С., Бондар Л.А. и др.; Под ред. Погребного А.А., Каракаша И.И. – К.: Истина, 2002. – 496 с.
159. Земельное право. Ред. Г.А. Аксененок. – М.: Юрид. лит., 1972. – 232 с.
160. Земельное право. Учебник для вузов. Руководитель авторского коллектива и ответственный редактор – доктор юрид. наук, профессор С.А.Боголюбов. – М.: Издательская группа Норма-Инфа.М, 1998. – 400 с.
161. Земельный кадастр стран Восточной Европы, Вьетнама и КНР / А.Я. Овищер, Т.А. Кулакова, Л.П. Малахина и др. – М., 1992. – 49 с.
162. Земельный кадастр стран Западной Европы, США и Канады / А.Я. Овищер, Т.А. Кулакова, Л.П. Малахина и др. – М., ВНИИТЭИагропром, 1992. – 56 с.
163. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник // За ред. докт. юрид. наук, проф. Н.І. Титової. – Львів: ПАІС, 2005. – 368 с.

164. Ибрагимов К.Х., Ибрагимов А.К. Земли сельскохозяйственного назначения: понятие, сущность и особенности правовой охраны // Право и политика. – 2004. - № 4. – С. 82-85.
165. Иванова Т.Г. Правовое регулирование межевания // Экологическое право. – 2003. - № 2. – С. 16-24.
166. Иконичкая И.А. Новое законодательство о земле. – М.: Знание, 1992.- 64 с.
167. Иконичкая И.А. Основы земельного права Российской Федерации: Учебное пособие. – М.: Юристь, 1997. – 120 с.
168. Иконичкая И.А. Разрешение земельных споров. – М.: Юрид. лит., 1973. - 104 с.
169. Ильин А.В. К вопросу о залоге земель сельскохозяйственного назначения // Государство и право. – 2004. - № 5. – С. 38-45.
170. Иванова Є.О. Правові засади використання земель житлової і громадської забудови органами місцевого самоврядування // Реформування правової системи України: проблеми і перспективи розвитку в контексті європейських інтеграційних процесів. Міжнародна науково-практична конференція (Київ, 28-29 квітня 2004 р.). Збірник наукових праць. В 2 ч. / Редкол.: С.А. Єрохін, В.Ф. Погорілко, Я.М. Шевченко та ін. – К.: Національна академія управління, 2004. Ч. 2. – С. 417-423.
171. Иванова Є.О. Правові підстави використання земель житлової і громадської забудови у містах // Земельне право України. – 2006. - № 4. – С. 18-27.
172. Ільїна Н.Л. Правові аспекти екологічних ризиків при плануванні та забудові міст України // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 31. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 362-367.
173. Ільїна Н.Л. Територіальні аспекти правового забезпечення екологічної безпеки // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 163-165.
174. Ільків Н.В. Право на забудову земельної ділянки як баланс приватних та публічних інтересів // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 224-230.
175. Ільків Н.В., Ільницький О.В. Окремі процесуальні аспекти судового вирішення земельних спорів // Земельне право України. – 2006. - № 8. – С. 10-17.
176. Ільницька Н. Оренда земель сільськогосподарського призначення: історико-правові аспекти // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2001. – Вип. 36. – С. 419-422.
177. Ільницька Н. Оренда як правова форма використання земель у сучасний період: поняття, особливості, юридична природа // Право України. – 2000. - № 8. – С. 60-64.
178. Ільницька Н. Про поняття, структуру та особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2000. – Вип. 35. – С. 350-355.
179. Ільницький О.В. Поєднання приватних та публічних інтересів при вирішенні земельних спорів з використанням адміністративної позасудової форми // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м.Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 185-191.
180. Індиченко П.Д. Земельне законодавство поміщицько-буржуазної Росії (1861-1917). – К.: Видавництво Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка, 1959. – 100 с.

181. Індиченко П.Д. Радянське земельне право. – К., «Вища школа», - 1971. – 174 с.
182. Казанцев Н.Д. Правовая охрана природы в СССР. – М.: Знание, 1967. – 64 с.
183. Каракаш І. Право поділеної власності на природні ресурси у законодавстві України // Право України. - 2001. - № 3. – С. 83-85.
184. Каракаш І.І. Нагальні питання правового регулювання застави (іпотеки) земельних ділянок // Земельне право України. – 2007. - № 3. – С. 52-58.
185. Кармазин Р. Законодавчі перспективи землеустрою як механізму ефективного використання земель // Юридичний журнал. – 2003. - № 5 (11). – С. 29-31.
186. Кассо Л. Здания на чужой земле. – М.: Изд. книжного магазина И. К. Голубева под фирмой "Правоведение", 1905. – 48 с.
187. Клименко О. Речові права на нерухоме майно за законодавством України // Право України. – 2004. - № 9. – С. 71-76.
188. Клюкин Б.Д. Правовые проблемы земельной реформы в СССР // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – С. 61-70.
189. Клюкин Б.Д. США: правовое регулирование сельского хозяйства. – Наука, М., 1973. – 280 с.
190. Коваленко Т. Проблеми гарантування земельних прав громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи // Право України. – 2006. - № 12. – С. 83-86.
191. Коваленко Т.О. Земельні ділянки для ведення фермерського господарства: колізії законодавчого регулювання // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. Наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 249-253.
192. Коваленко Т.О. Право на земельну частку (пай): підстави набуття // Актуальні питання приватизації та оцінки земель. Збірник наукових праць / Під ред. Б. А. Семенюка. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1999. – С. 48-54.
193. Коваленко Т.О. Право на землю і банкрутство: теоретичні та практичні проблеми // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 15-24.
194. Коваленко Т.О. Правові аспекти прискорення приватизації земель у сільському господарстві України // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 57. – С. 68-70.
195. Коваленко Т.О. Правові питання доступу до земельних ділянок // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. – С. 71-76.
196. Ковалишин О. Історія земельних відносин Галичини // Землевпорядний вісник. – 1998. - № 3. – С. 23-25.
197. Ковальський Д. Поняття об'єкта земельно-процесуальних правовідносин // Юридична Україна. – 2004. - № 10. – С. 50-53.
198. Ковальський Д. Проблемні питання порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб // Юридична Україна. – 2003. - № 9. – С. 36-40.
199. Ковальчук Т., Заєць О. Приватизація земель в Україні: шляхи розв'язання законодавчих колізій // Право України. – 1999. - № 8. – С. 28-31.
200. Ковальчук Т.Г. Окремі питання правового регулювання інституційно-функціонального забезпечення ефективного використання, відтворення та охорони земель сільськогосподарського призначення // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2005. – Випуск 66. – С. 75-81.

201. Ковальчук Т.Г. Правове забезпечення запобігання надмірній концентрації земельних ділянок у власності громадян та юридичних осіб як гарантія ефективного використання та охорони земель в Україні // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 68-71.
202. Ковальчук Т.Г. Правове забезпечення організаційно-технічних засобів охорони земель // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 59. – С. 164-167.
203. Ковальчук Т.Г. Правове регулювання ефективного використання земель промисловості // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2003. - Випуск 55. – С. 165-168.
204. Ковальчук Т.Г. Правові аспекти ґрунтозахисних гарантій охорони земель // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – Випуск 58. – С. 112-116.
205. Ковальчук Т.Г. Правові аспекти юридичних засобів охорони земель // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2004. – Випуск 60. – С. 68-72.
206. Ковальчук Т.Г. Правочинності землевласників і землекористувачів щодо ефективного використання земельних ділянок // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2003. - Випуск 54. – С. 119-122.
207. Козырь О.М. Особенности правового режима земель поселений // Экологическое право. – 2005. - № 1. – С. 27-34.
208. Козырь О.М. Особенности регулирования сделок с землей земельным законодательством // Экологическое право. – 2003. - № 4. – С. 7-16.
209. Козьмук П.Ф. Проблеми кадастрового землеустрою в містах в сучасних умовах // Землевпорядний вісник. – 1999. - № 2. – С. 31-33.
210. Козьмук П.Ф., Козьмук А.П. Державна реєстрація земельних ділянок, іншого нерухомого майна та прав на них. – Чернівці: Букрек, 2004. – 224 с.
211. Кокотов Б. В. Фермерская аренда в США // Государство и право. – 1997. - № 11. – С. 95-101.
212. Колесніченко К. Деякі правові проблеми відведення земельних ділянок під забудову // Право України. – 2001. - № 4. – С. 36-39.
213. Колотинская Е.Н. Правовые основы советского земельного кадастра. – М.: изд-во Моск. Ун-та, 1980. – 102 с.
214. Колотинская Е.Н. Правовые основы земельного кадастра в России. – М.: Изд-во МГУ, 1968. – 270 с.
215. Кондратець Є.Б. Проблеми приватизації земель в контексті Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2003. - Випуск 52. – С. 38-42.
216. Копылов А.В. Вещные права на землю в римском, русском дореволюционном и современном российском гражданском праве. – М.: «Статут», 2000. – 255 с.
217. Корнеев А.Л. Некоторые вопросы изъятия земельных участков для государственных или муниципальных нужд // Экологическое право. – 2005. - № 1. – С. 68-70.
218. Костяшкін І.О. До питання трансформації колективної власності на землю в Україні // Земельне право України. – 2007. - № 3. – С. 20-26.
219. Костяшкін І.О. Об'єкти права загального землекористування громадян // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – Випуск 56. – С. 23-26.

220. Костяшкін І.О. Право загального землекористування громадян. – Автореф. дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005. – 20 с.
221. Костяшкін І.О. Правові аспекти зміни колективної власності на землю в Україні // Земельне право України. – 2007. - № 8-9. – С. 33-39.
222. Коцюба О. П. Особисте землекористування громадян. - К.: Урожай, 1984. - 160 с.
223. Краснов Н.И. О соотношении земельного и гражданского права при переходе к рыночной экономике // Государство и право. – 1994. - № 7. – С. 53-60.
224. Краснов Н.И. Правовой режим земель специального назначения. – М.: Госюриздат, 1961. – 215 с.
225. Краснов Н.И. Теоретические основы правового режима земель специального назначения в СССР. Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора юридических наук. – М. –1966. – 31 с.
226. Краснов Н.И., Иконицкая И. А. Процессуальные вопросы советского земельного права. – М.: Наука, 1975. – 150 с.
227. Краснова М.В. Правові аспекти гарантій прав на землю // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 58. – С. 99-107; Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 59. – С. 144-148.
228. Крассов О.И. Понятие и содержание правового режима земель // Экологическое право. – 2003. - № 1. – С. 20-24.
229. Крассов О.И. Право частной собственности на землю в США // Государство и право. - 1993. – №2.- С. 97-105.
230. Крассов О.И. Право частной собственности на землю. – М.: Юристь, 2000. – 379 с.
231. Крассов О.И. Правовой режим земель государственного лесного фонда. – М.: Наука, 1985. – 234 с.
232. Кулинич П. Визначення цільового призначення земельних ділянок при видачі селянам державних актів на право власності на землю // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 4. – С. 9-16.
233. Кулинич П. Державна реєстрація прав на нерухомість: принципи «єдиного вікна» та перспективи їх реалізації в Україні // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 15-19.
234. Кулинич П. Закон про оренду землі: як він захищає селянина // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 31-38.
235. Кулинич П. Новий Земельний кодекс України: яким йому бути? // Право України. – 2000. - № 10. – С. 50-54.
236. Кулинич П. Право стати фермером: як його реалізувати // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 20-23.
237. Кулинич П. Правовий режим єдиних земельних масивів // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 24-30.
238. Кулинич П. Правовий режим земельних ділянок, наданих громадянам для садівництва // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2005. - № 5. – С. 21-25.
239. Кулинич П. Правові питання створення та діяльності фермерських господарств // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 2. – С. 20-27.
240. Кулинич П. Принцип пріоритету сільськогосподарського використання земель в земельному праві України // Право України. – 2004. - № 8. – С. 45-49.
241. Кулинич П. Про правове регулювання державної реєстрації земельних ділянок в Україні // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 2. – С. 17-20.
242. Кулинич П. Ринок земель як об'єкт правового регулювання // Право України. – 2005. - № 11. – С. 39-44.
243. Кулинич П. Скільки ж коштує безплатна земля з точки зору закону і чиновника // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2005. - № 5. – С. 9-14.

244. Кулинич П.Ф. Державна реєстрація прав на земельну і неземельну нерухомість: світовий досвід та проблеми його імплементації в Україні // Земельне право. – 2006. - № 9. – С. 30-39.
245. Кулинич П.Ф. Державні акти на землю в системі виникнення земельних прав: минуле, сьогодення, майбутнє // Земельне право України. – 2006. - № 5. – С. 29-39.
246. Кулинич П.Ф. Закон України «Про виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)». Науково-практичний коментар. – К., 2004. – 38 с.
247. Кулинич П.Ф. Земельний кодекс України: п'ять років застосування // Земельне право України. – 2006. - № 8. – С. 3-9.
248. Кулинич П.Ф. Об'єкти правової охорони земель сільськогосподарського призначення: теоретичний аспект // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. - № 12 (74). – С. 51-61.
249. Кулинич П.Ф. Право добросусідства за земельним законодавством України // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 25-33.
250. Кулинич П.Ф. Правове регулювання приватизації сільськогосподарських земель і шляхи його вдосконалення // Землевпорядний вісник. – 1999. - № 4. – С. 11-14.
251. Кулинич П.Ф. Правове регулювання та шляхи вдосконалення приватизації сільськогосподарських земель // Актуальні питання приватизації та оцінки земель. Збірник наукових праць / Під ред. Б.А. Семенюка. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 1999. – С. 16-22.
252. Кулинич П.Ф. Розмежування земель державної і комунальної власності: закон, практика, шляхи вдосконалення // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 6. – С. 45-51.
253. Кучер О. Особливості охорони земель у США // Землевпорядний вісник. – 2008. - № 1. – С. 53-58.
254. Лагоднюк О.А. Рекомендації щодо встановлення прибудинкових територій // Земельне право України. – 2006. - № 9. – С. 57-60.
255. Лейба Л.В. Деякі питання судового захисту земельних прав // Земельне право України. – 2006.- № 4. – С. 11-17.
256. Лейба Л.В. Земельні спори та порядок їх вирішення / За ред. проф. М.В. Шульги: Монографія. – Х.: Право, 2007. – 160 с.
257. Лейба Л.В. Проблеми гарантування земельних прав // Земельне право України. – 2006. - № 9. – С. 19-21.
258. Логуш Л.В. Фермерство у США: правові аспекти (досвід для України). Автореф. дисертації на здобуття наук. ст. к. ю. н. – Львів, 1997. – 24 с.
259. Лугина О. Захист прав землевласників у разі самовільного використання належних їм земельних ділянок // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2005. - № 5. – С. 85-88.
260. Лугина О.В. Проблеми нормативного визначення терміна «самовільне зайняття земельних ділянок» // Земельне право України. – 2007. - № 3. – С. 59-65.
261. Луначенко А. Правове становище громадян України як суб'єктів права власності на землю // Юридический вестник. – 2001. - № 1. – С. 114-117.
262. Луначенко А.В. Захист земельних прав шляхом визнання угоди недійсною // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 91-93.
263. Луначенко А.В. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 56-64.

264. Луначенко А.В. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення, які належать громадянам на праві власності. – Автореф. дисертації ... к. ю. н. – К., 2002. – 15 с.
265. Малий В. Поняття і правові форми іпотеки землі за законодавством України // Право України. – 2004. - № 1. – С. 73-77.
266. Мальцев В.И. Советское земельное право. – М. – 1970. – 48 с.
267. Марусенко Р.І. Деякі аспекти реалізації принципу використання земель за цільовим призначенням // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. – С. 37-46.
268. Марусенко Р.І. Деякі особливості правової регламентації земельних сервітутів у США // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Випуск 65. – С. 35-38.
269. Марусенко Р.І. До питання про правову природу земельного сервітуту // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. Випуск 66. – С. 81-83.
270. Марусенко Р.І. Земельний сервітут: історія і сучасність // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - Випуск 52. – С. 25-28.
271. Марусенко Р.І. Правові аспекти земельних сервітутів в Україні. – Автореф. дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005. – 19 с.
272. Марусенко Р.І. Правові аспекти земельних сервітутів в Україні. – Дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2005. – 211 с.
273. Марусенко Р.І. Правові аспекти реєстрації земельних сервітутних прав // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – Випуск 60. – С. 27-31.
274. Меркулова О., Мірошниченко А. Правовий режим несільськогосподарських угідь, що були передані у колективну власність сільськогосподарських підприємств // Земельне право України. – 2007. - № 8-9. – С. 40-50.
275. Минаева А.А. Понятие «правовой режим земель» и его значение в земельном праве // Экологическое право. – 2005. - № 1. – С. 40-45.
276. Мисник Н.Н. Еще раз о соотношении гражданского и земельного законодательства при регулировании земельных отношений // Государство и право. – 2006. - № 9. – С. 18-25.
277. Мірошниченко А.М. Вирішення та усунення колізій між нормами, вміщеними до актів земельного та господарського законодавства // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр.. наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 230-234.
278. Мірошниченко А.М. Досвід деяких зарубіжних країн у визначенні правового режиму прибудинкових земельних ділянок багатоквартирних житлових будинків // Земельне право України. – 2006. - № 7. – С. 45-55.
279. Мірошниченко А.М. Земельне право України: Навчальний посібник. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2007. – С. 432.
280. Мірошниченко А.М. Колізії прав на земельну ділянку та прав на розташовані на ній будівлі і споруди // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. - № 4 (56). – С. 83-89.
281. Мірошниченко А.М. Нормування як засіб правового регулювання земельних відносин. – Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсове право. – К., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. – 19 с.

282. Мірошніченко А.М. Нормування як засіб правового регулювання земельних відносин. – Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсове право. – К., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. – 206 с.
283. Мірошніченко А.М. Перспективи запровадження в Україні землевпорядного нормування // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 57. – С. 70-72.
284. Мірошніченко А.М., Пушкар П.В. Порівняльно-правовий аналіз поняття «експропріація» (на прикладі експропріації земельних ділянок) // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2008. - № 3 (77). – С. 54-63.
285. Мірошніченко А.М., Юрченко А.Д. Соціально-економічні та правові аспекти мораторію на відчуження приватних земель сільськогосподарського призначення // Бюлетень Міністерства юстиції. – 2006. - № 12. – С. 59-75.
286. Москаленко А. Еволюція орендного землекористування: зарубіжний та вітчизняний досвід. // Економіка України. – 2001. - № 9. – С. 89-97.
287. Мунтян В.Л. Правові проблеми раціонального природокористування. – К.: Вид-во Київського університету, 1973. – 181 с.
288. Науково-практичний коментар до Закону України «Про особисте селянське господарство» / За ред. Носіка В.В. – К.: Кондор, 2004. – 252 с.
289. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України / Кол. авт.: Л.О. Бондар, А.П. Гетьман, В.Г. Гончаренко та ін.; За заг. ред. В.В. Медведчука. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 656 с.
290. Никанов А.А. О земельной реформе в СССР // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – С. 1-14.
291. Нікітюк Г. Правове регулювання інституту земельної ренти в Україні // Право України. – 1999. - № 6. – С. 58-60.
292. Носік В. Земельна ділянка як об'єкт права власності // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 1. – С.38-40.
293. Носік В. Земельні торги: поняття і юридичне значення // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 2. – С. 37-39.
294. Носік В. Конституційно-правові засади формування ринку землі // Землевпорядний вісник. – 1997. - № 1. – С. 13-15.
295. Носік В. Новели в законодавстві України з оцінки земель // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 39-44.
296. Носік В. Правова природа оцінки земель в Україні // Земля і власність. – № 2. – С. 3-4.
297. Носік В. Правовий режим земельної ділянки для особистого селянського господарства // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2005. - № 5. – С. 26-30.
298. Носік В. Проблеми кодифікації земельного законодавства України: тенденції і перспективи // Право України. – 2006. - № 11. – С. 94-98.
299. Носік В. Самочинне будівництво: поняття і юридичні наслідки // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 4. – С. 24-27.
300. Носік В., Коваленко Т. Щодо правової природи земельної частки (паю) // Право України. – 2000. - № 3. – Ст. 48-53.
301. Носік В.В. Виникнення прав на землю: теоретичні і практичні аспекти //Право України. – 2004. - № 9. – С. 81-85.
302. Носік В.В. Власність і право власності на землю: методологія, теорія і практика // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. – С. 3-11; № 2. – С. ...; № 3. – С. 3-9.

303. Носік В.В. Закон про іпотеку прийнятий. Проблеми залишаються // Земля і власність. – 2003. - № 3. – С. 4-5; № 4. – С. 8-10.
304. Носік В.В. Захист права власності на землю юридичних осіб в суді // Вісник Вищого арбітражного суду України. – 1999. - № 2. – С. 174-181.
305. Носік В.В. Земельне право України: сучасний стан і перспективи розвитку // Реформування правової системи України: проблеми і перспективи розвитку в контексті європейських інтеграційних процесів. Міжнародна науково-практична конференція (Київ, 28-29 квітня 2004 р.). Збірник наукових праць. В 2 ч. / Редкол.: С. А. Єрохін, В. Ф. Погорілко, Я. М. Шевченко та ін. – К.: Національна академія управління, 2004. Ч. 2. – С. 407-416.
306. Носік В.В. Земельні торги: поняття та юридична природа // Державне будівництво та місцеве самоврядування. Збірник наукових праць. Випуск 3. – Х.: Право, 2002. – С. 113-122.
307. Носік В.В. Земельно-кадастрова інформація: правові аспекти доступу // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Юридичні науки. – 2003. - Вип. 50.- С. 87-89.
308. Носік В.В. Оформлення і переоформлення прав на землю: юридичний факт, право чи обов'язок? // Право України. – 2004. - № 5. – С. 127-131.
309. Носік В.В. Правні засади земельних аукціонів в Україні // Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України. – 1996. - № 1. – С. 217-222.
310. Носік В.В. Право власності на землю Українського народу: Монографія. – Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.
311. Носік В.В. Правова природа земельної реформи в Україні // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2004. – Випуск 212. – Правознавство. – С. 79-83.
312. Носік В.В. Правове забезпечення інтенсифікації землеробства в умовах агропромислового комплексу // Вісник Київського університету. Юридичні науки. – 1987. – Випуск 28. – С. 35-39.
313. Носік В.В. Правове забезпечення сільськогосподарського землекористування в умовах перебудови господарського механізму в АПК // Вісник Київського університету. Юридичні науки. – 1990. – Випуск 31. – С. 19-22
314. Носік В.В. Правові аспекти іпотеки землі України // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2004. - № 10 (36). – С. 56-65.
315. Носік В.В. Правові питання державної земельпорядної експертизи // Право України. – 2003. - № 1. – С. 63-67.
316. Носік В.В. Правові питання ринкового обігу земельних ділянок // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В. І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. – С. 51-56.
317. Носік В.В. Проблеми здійснення права власності на землю Українського народу. – Автореф. дис. ... д. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2007. – 34 с.
318. Носік В.В. Проблеми здійснення права власності на землю Українського народу. – Дис. ... д. ю. н. ... 12.00.06. – К., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2006. – 354 с.
319. Носік В.В. Самовільне зайняття земельних ділянок: теорія і практика // Земельне право України. – 2006. - № 5. – С. 47-58.
320. Носік В.В. Соціально-економічні та правові аспекти здійснення земельної реформи в Україні й інших державах європейської орієнтації // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Юридичні науки. 2004. - Вип.56.- С. 18-21.

321. Носік В.В. Юрисдикція судових органів у здійсненні прав власника на землю від імені Українського народу // Судово-правова реформа в Україні: проблеми та перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 200-річчю Крайового суду Буковини, 26-28 травня 2004 року. – Чернівці, 2004. – С.269-277.
322. Носік В.В., Коваленко Т.О. Права власників земельних ділянок // Законодавство України. Науково-практичні коментарі. – 2003. - №. – С. 10-16.
323. Носік В.В., Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Права на чужі земельні ділянки за законодавством зарубіжних країн // Земельне право України. – 2006. - № 4. – С. 55-89.
324. Общая теория советского земельного права. – АН СССР. Ред. Аксененок Г. А., Краснов Н. И., Иконицкая И. А. Институт государства и права. – М., «Наука». – 1983. – 360 с.
325. Оверковська Т. Юридична природа понять «забруднення» та «псування» земель // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2006. - № 71. – С. 105-109.
326. Оренда землі в Україні (правовий і економічний аспекти). Будзілович І. С., Добряк Д.С., Маракулін П.П., Цемко В.П., Юрченко А.Д. – К.: Інститут землеустрою УААН, 1994. – 235 с.
327. Осипов Н.Т. Теоретические проблемы советского земельного права. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1972. – 158 с.
328. Павлович Э.А. Проблемы повышения эффективности правового обеспечения реализации земельной реформы в Украине // Проблемы земельной реформы в Украине. – Материалы научно-практической конференции (Киев, 27-30 октября 1994 г.). – Выпуск 1. Земельная реформа и экономико-правовое регулирование земельных отношений. – К.: СОПС Украины, АН Украины, 1994. – С. 19-22.
329. Падох Я. Ґрунтове судочинство на Лівобережній Україні у другій половині XVII-XVIII столітті. – Львів: Українознавча бібліотека НТШ. Число 2, 1994. – 198 с.
330. Пащенко О.М. Особливості правового режиму земель оборони // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. - № 1. –С. 32-36.
331. Пащенко О.М. Розвиток і кодифікація земельного законодавства України: Дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. - О.: Одеська національна юридична академія, 2001. – 184 с.
332. Пейчев К. Правове регулювання державної реєстрації прав на земельні ділянки // Право України. – 2003. – № 8. - С. 58-60.
333. Пейчев К. Правові проблеми визначення поняття відчуження земельних ділянок // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 12. – С. 47-51.
334. Планування територій на місцевому рівні: Громада, Влада і Бізнес / За ред. Федорченка М.С. і Янова О.В. – К.: ГО ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні», 2008. – 320 с.
335. Погребной А.А. Правовое регулирование деятельности крестьянских (фермерских) хозяйств в условиях рынка. Автореферат диссертации. На соискание ученой степени доктора юридических наук. – М., 1992. – 54 с.
336. Погребной А.А. Правовые основы формирования и деятельности крестьянских (фермерских) хозяйств на Украине // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. - 1992. - № 7.
337. Погрібний С.О. Право земельного сервітуту за українським земельним законодавством // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 34-41.
338. Полянская Г.Н. Земельное право. – М., 1947. – 152 с.
339. Право землепользования в СССР и его виды. Ред. Аксененок Г.А., Краснов Н.И. – М.: Юрид. лит., 1964. - 548 с.
340. Правовой режим земель в СССР / Ред. Г.А. Аксененок; АН СССР. Ин-т государства и права. – М.: Наука, 1984. - 326 с.

341. Правовые проблемы земельной и аграрной реформы в странах Центральной и Восточной Европы, России, Беларуси, Украины и других странах СНГ, государствах Балтии: Тезисы докладов Международного конгресса. Минск, 9-10 сентября 1999 г. – Мн.: БГЭУ, 1999. – 295 с.
342. Правовые проблемы рационального использования и охраны сельскохозяйственных земель (материалы «круглого стола») // Государство и право. – 1998. - № 4. – С. 42-65.
343. Правовые проблемы рационального использования и охраны сельскохозяйственных земель (Материалы «круглого стола») // Государство и право. – 1998. - № 5. – С. 25-44.
344. Предмет и система советского земельного права. Еренов А.Е. И др. – Алма-Ата: «Наука» КазССР. – 1981. – 208 с.
345. Придбання земельних ділянок несільськогосподарського призначення. Посібник. – К.: Проект підтримки приватизації землі в Україні Агентства США з міжнародного розвитку, 2004. - Агентства США з міжнародного розвитку. – 64 с.
346. Природноресурсове право України: Навч. посіб. / За ред. І.І. Каракаша. – К.: Істина, 2005. – 376 с.
347. Проблемы земельной реформы в Украине. Материалы научно-практической конференции (Киев, 27-28 октября 1994 г. – К.: СОПС Украины НАН Украины, 1994. – С. 21.
348. Проблемы экологического, земельного права и законодательства в современных условиях (Материалы научно-практической конференции) // Государство и право. – 2001. - № 6. – С. 107-119.
349. Проект статей об ограничении прав собственности в интересах соседей с объяснительной запискою. Сост. К.П. Змирлов. – С.-Пб. – 1895. – 175 с.
350. Проценко Т.П. Правовий режим майна селянських (фермерських) господарств». Дисертація на здобуття вченого ступеня к. ю. н. - К., 1996. – 178 л.
351. Проценко Т.П. Проблеми права власності селянських (фермерських) господарств та особистих підсобних господарств громадян і порядок їхнього вирішення // В кн.: Проблеми права власності та господарювання у сільському господарстві. Монографія / Кол. авторів. Під ред. В.І. Семчика.- К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - 216 с.- С. 42-58.
352. Пшеничний А.І. Закон охороняє землю. – Київ: Товариство «Знання» УРСР, 1978. – 48 с.
353. Раджиньери М.П. Предоставление земель в частную собственность в ходе земельной реформы (Итальянский опыт) // Государство и право. – 1992. - № 9. – 136-140.
354. Радченко К.Г. Тенденції розвитку законодавства України у сфері землеустрою // Землевпорядний вісник. – 2003. - № 4. – С. 45-52.
355. Регулирование вопросов земельных отношений (Аренда земли. Ипотека (залог). Продажа земли. Плата за землю). Тематический обзор законодательства стран СНГ и Балтии // Законодательство и экономика. – 1999. - № 1. – С. 88-100.
356. Регулювання земельних відносин у місті / Дехтяренко Ю., Драпіковський О., Іванова І. – К.: Основи, 1997. – 139 с.
357. Робинсон Н.А. Правовое регулирование природопользования и охраны окружающей среды в США.: Пер. С англ. Под. ред. О.С. Колбасова и А.С. Тимошенко. – М. – 1990. – 528 с.
358. Рокар Ф. Введення в сервітути та спадкове право забудови // Матеріали фахових зустрічей експертів України та Німеччини з питань вдосконалення земельного законодавства в Україні. – К., 2002. – 11 с.
359. Ромадин М.С. Некоторые проблемы принудительного прекращения прав на землю в Российской Федерации // Государство и право. – 2003. - № 11. – С. 90-96.

360. Сасенко О. Реалізація права власності на землю: окремі проблеми нотаріату // Право України. – 2003. - № 5. – С. ...
361. Сахаров П.Д. Землеустроительный процесс в СССР. – М.: Юрид. лит., 1968. – 160 с.
362. Святецкая Т.К. Советское земельное право и правовая охрана природы: уч.-метод. пособие. – Владивосток, 1982. – 70 с.
363. Семчик В., Кулинич П. Комплексне дослідження процесів становлення відносин власності в українських землях // Право України. – 2003. - № 1. – С. 154-155.
364. Семчик В.И. Законодательство Украины о собственности на землю и его влияние на реформирование экономики // Проблемы землепользования в условиях реформирования экономики. – Материалы Межгосударственной научно-практической конференции (Кацивели, 27-31 октября 1993 г.). – Выпуск 1. Земельная реформа и экономико-правовое регулирование земельных отношений. – К.: СОПС Украины, АН Украины, 1993. – С. 25-28.
365. Семчик В.І. Земельний пай не може бути об'єктом оренди // Правова держава. – Вип. 8. – К.: ІДП НАН України, 1997. – С. 180-184.
366. Семчик В.І. Організаційно-правові проблеми становлення і розвитку іпотеки в АПК // Організаційно-правові проблеми розвитку аграрного і земельного ринків в Україні: Збірник тез доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції. Відп. ред. член-кореспондент НАН України академік АПрН України В.І. Семчик. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – С. 10-17.
367. Семчик В.І. Особливості права власності в сільському господарстві // В кн.: Проблеми права власності та господарювання у сільському господарстві. Монографія / Кол. авторів. Під ред. В.І. Семчика.- К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - 216 с.- С. 7-41.
368. Семчик В.І. Соціально-правові гарантії земельної власності і землекористування // Землевпорядний вісник. – 1997. - № 1. – С. 23 – 25
369. Сидор В.Д. Державна реєстрація застави земельної ділянки // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 33. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 417-421.
370. Сидор В.Д. Правові засади застави земельних ділянок сільськогосподарського призначення в Україні. – Автореф. дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – 20 с.
371. Сидор В.Д. Розгляд судами земельних спорів // Адвокат. – 2006. - № 3 (66). – С. 24-26.
372. Силенок О.І. Деякі аспекти розвитку законодавства про земельну реформу // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – Випуск 35. – 1998. – С. 58-64.
373. Снідевич О. Землевпорядні позови у цивільному процесі України // Право України. – 2006. - № 6. – С. 69-72.
374. Снідевич О. Окремі питання класифікації цивільних позовів у справах, що виникають із земельних правовідносин // Право України. – 2006. - №2. – С. 98-101.
375. Снідевич О.С. Предметна компетенція суду у справах, пов'язаних із земельними правовідносинами // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 4. – К.: Видавничий дім «Юридична книга», 1999. – С. 245-254.
376. Советское земельное право (учебник для средних юридических школ). Отв. ред. А.А. Рускол. – М.: Юрид. лит.. – 1965. – 240 с.
377. Советское земельное право / Под ред. В.П. Балезина, Н.И. Краснова. – М.: Юрид. лит, 1986. – 304 с.
378. Советское земельное право / Под ред. проф. В.С. Шелестова. – Харьков: Вища школа, 1981. – 232 с..

379. Советское земельное право. Учебник / Под ред. Н.И. Краснова. – М.: Юр. лит., 1981. – 464 с.
380. Советское природоресурсовое право и правовая охрана окружающей среды. Общ. часть. Вовк Ю.А. – Х.: Выща школа. Изд-во при Харьк. Ун-те. – 1986. – 169 с.
381. Станкевич Н.Г. Публичные и частноправовые начала в преподавании курса «Земельное право» // Экологическое право. – 2004. - № 6. - С. 54-56.
382. Станкевич Н.Г. Вещные права на землю граждан в гражданском и земельном законодательстве Российской Федерации и Республики Беларусь // Экологическое право. – 2005. - № 1. – С. 88-95.
383. Станкевич Н.Г. Земельное право Республики Беларусь: Учеб. пособие. - Мн.: Амалфея, 2000.- 480 с.
384. Станкевич Н.Г. Земельное право: Учебное пособие. – Мн.: Книжный Дом, 2003. – 544 с.
385. Старостенко Д.М. Онтологічний аспект звичаєвого регулювання земельно-межових відносин // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. - Випуск 59. – С. 161-164.
386. Стасюк Р. Відповідальність за земельні правопорушення // Юридична Україна. – 2003. - № 4. – С. 61-64.
387. Сичинський Б.С. Створення земельної реєстраційної системи // Концепція розвитку законодавства України: Матеріали науково-практичної конференції. – Травень, 1996 року, Київ. – К., 1996. - С. 244-245.
388. Сторожук В., Попков М. Селянські ліси: сучасні проблеми в дзеркалі реформи земельних відносин // http://www.fmsc.com.ua/fmsc_articles/prochee/selyanski_lisi.html – 01.11.2005
389. Суров А.Ф., Шестерюк А.С. Правовые проблемы регулирования охраны и использования земель обороны и безопасности // Экологическое право. – 2006. - № 5. – С. 10-14.
390. Суханов Е.А. Вещные права в новом Земельном кодексе России // Экологическое право. – 2003. - № 1. – С. 50-53.
391. Суховірський Б.І., Крисенко С.В., Городиський Г.О. Використання знімків високої роздільної здатності для обліку та оцінки земельних ресурсів районного рівня // Землевпорядний вісник. – 2004. - № 3. – С. 24-27.
392. Сыродоев Н.А. Землепользование социалистических организаций и граждан. - М.: Юрид. литература, 1975.- 255 с.
393. Сыродоев Н.А. О соотношении земельного и гражданского законодательства // Государство и право. – 2001. - № 4. – С. 28-35.
394. Тисенхьюзен У.К. Анализ земельных реформ, проведенных в странах Латинской Америки // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – 28 с.
395. Титова Н. До концепції основного земельного закону України // Право України. – 2000. - № 4. – С. 68-73.
396. Титова Н. Земельний кодекс України міг би бути кращим // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2003. – Вип. 38. – С. 388-393.
397. Титова Н. Землі як об'єкт правового регулювання // Право України. – 1998. - № 4. – С. 10-15.
398. Титова Н. Новий Земельний кодекс України: позитивні та негативні аспекти // Право України. – 2002. - № 4. – С. 70-76.
399. Титова Н. Співвідношення Земельного та Цивільного кодексів України: деякі проблеми // Право України. – 2004. - № 3. – С. 71-78.
400. Титова Н.І. Фермер і закон. - Львів, 1996. – 183 с.

401. Тоум Д.Р., Гэвара-Гил А. Институциональная структура и процессы земельной реформы в Мексике и Перу // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – 47 с.
402. Третяк А.М. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні: Навчальний посібник. – К.: Аграрна наука, 2002. – 280 с.
403. Тригуб Є.О. Історія виникнення іпотеки та її законодавче закріплення в українському законодавстві // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 31. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 279-286.
404. Труш І. Плата за землю та підприємці – платники єдиного податку // Право України. – 2000. - № 4. – С. 30-32.
405. Федорович В. Принципи земельного права України // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2000. – Вип. 36. – С. 408-412.
406. Федорович В. Реформування земельних відносин у сфері сільськогосподарського виробництва // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2000. – Вип. 35. – С. 356-360.
407. Федорченко М., Янов О. Земельне право України: посібник для практиків у двох томах. Т. 1. Земельні відносини в населених пунктах / За заг. ред. М. Федорченка. – К., 2006. – 380 с.
408. Федорченко М.С. Набувальна давність у земельному праві України: науково-практичний коментар. – К.: ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні», 2007. – 64 с.
409. Фролов М.О. Охорона земель як еколого-правовий імператив земельного законодавства // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. - № 3. – С. 73-79.
410. Хапіцька З.С. Охорона земель у системі управління земельними ресурсами // Землевпорядний вісник. – 1998. - № 3. – С. 11-12.
411. Харьков В. Правовое регулирование земельных сервитуттов в гражданском и земельном законодательстве // Хозяйство и право. – 2000. - № 9 (284). – С. 29-35.
412. Хлыстун В.Н., Улюкаев В.Х. Земельные отношения и механизм их регулирования. – М., 1991. – 46 с.
413. Хлыстун В.Н. Земельная реформа и механизм ее реализации на территории РСФСР // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – С. 25-42.
414. Цемко В.П. Право сільськогосподарського використання землі в Українській РСР.- К.: Наукова думка, 1975.- 280 с.
415. Цемко В.П. Экономико-правовые последствия аренды земли // Проблемы земельной реформы в Украине. – Материалы научно-практической конференции (Киев, 27-38 октября 1994 г.). – Выпуск 1. Земельная реформа и экономико-правовое регулирование земельных отношений. – К.: СОПС Украины, АН Украины, 1994. – С. 62-65.
416. Чау Тхи Хань Ван. Земельное законодательство Социалистической Республики Вьетнам и Украины: сравнительно-правовой анализ. – Дис. ... к. ю. н. ... 12.00.06. – Х.: Национальная юридическая академия имени Ярослава Мудрого, 2007. – 191 с.
417. Чашкова С.Ю. Приобретательная давность как основание возникновения права собственности на землю // Сибирский юридический вестник. – 2001. - № 2. – С. 52-57.
418. Черемшинський М. Еволюція кадастрових систем та питання кадастрової реформи в Україні // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 2. – С. 40-44.
419. Черемшинський М. Кадастр та нові технології отримання просторової інформації // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - № 3. – С. 51-59.

420. Черемшинський М. Системи кадастру та реєстрації: можливі альтернативи? // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2003. - № 1. – С.47-51.
421. Чічеріна М.О. Прибережні захисні смуги річок як зони обмеженої господарської діяльності // Поєднання публічно-правових та приватно-правових механізмів регулювання господарських відносин: Матер. всеукр. Наук.-практ. конфер. (19-20 жовтня 2007 року, м. Івано-Франківськ). – м. Івано-Франківськ: ВОНР та РВД ПЮІ ЛьвДУВС, 2007. – С. 245-248.
422. Шавров С.А. Вовлечение прав на землю в гражданский оборот: Практ. пособие / С.А. Шавров, А.Н. Шуманский. – Мн.: «Гонимик», 2003. – 134 с.
423. Шмигова О. Поняття та юридичні ознаки права рекреаційного природокористування // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 74-76/2007. – С. 95-101.
424. Штукатурова А.І. Правова природа зонування земель населених пунктів // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 248-250.
425. Шульга А.М. Кримінально-правова охорона земель від забруднення або псування. – Автореф. дис. ... к. ю. н. ... 12.00.08. – Х.: Національний університет внутрішніх справ, 2004. – 20 с.
426. Шульга А.М. Проблеми відповідальності за самовільне зайняття земельних ділянок // Земельне право. – 2006. - № 1. – С. 65-70.
427. Шульга М.В. Актуальные правовые проблемы земельных отношений в современных условиях. – Харьков, Фирма «Консум», 1998. – 224 с.
428. Шульга М.В. Актуальные проблемы правового регулирования земельных отношений в современных условиях: Дис... докт. юр. наук: 12. 00. 06. – Харьков, 1998.- 397 с.
429. Шульга М.В. Возникновение и прекращение права пользования землями сельских населённых пунктов.- Автореф. ... к.ю.н.- М., 1981.- 20 с.
430. Шульга М.В. Питання приватизації земельних ділянок громадянами // Земельне право України: проблеми теорії та практики. – 2007. - № 4-5. – С. 47-56.
431. Шульга М.В. Правовое обеспечение аренды земли // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1997. - № 4. – С. 25.
432. Шульга М.В. Сучасні проблеми регулювання земельних відносин // Земельні відносини і просторовий розвиток в Україні: матеріали Міжнар. наук. конф. – У двох частинах (Київ, 13-14 квітня 2006 р.) / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. Редкол.: Данилишин Б.М. (відпов. ред.), Бистряков І.К., Новоторов О.С., Ніколаєнко Т.С., Кучер О.О., Осипенко В.М. – Київ: РПВС України, НАН України, 2006. – Ч. I. - С. 65-67.
433. Эль-Гхонеми М.Р. Государство и собственность на землю в сельском хозяйстве. Египетский опыт // Материалы международного семинара «Земельная реформа и проблемы земельного законодательства». Москва, 10-14 июня 1991 г. – М.: Типография ВАСХНИЛ, 1991. – 40 с.
434. Юрченко А.Д. До питання переоформлення правостановлюючих документів на землю у випадках укладення цивільно-правових угод (полемічні погляди) // Землевпорядний вісник. – 2005. - № 1. – С. 71-72.
435. Юрченко А.Д. Досвід регулювання земельних відносин у провінції Саскачеван Канади // Землевпорядний вісник. – 2002. - № 1. – С. 25-28.
436. Юрченко А.Д. Удосконалення землевпорядкування в умовах реформування земельних відносин. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. УААН. Інститут землеустрою. – К., 1996. – 149 с.

437. Юрченко А.Д., Будзілович І.С., Мельник О.В. Земельна реформа та охорона земель // Землевпорядний вісник. – 1998. - № 3. – С. 22.
438. Юрченко А.Д., Будзілович І.С., Переходюк М.Г. Історія розвитку права власності на землю в Україні (друга половина XVII – перша половина XIX століття) // Землевпорядкування. – 2001. - № 2. – С. 56-61, № 3 – С. 63-66.
439. Юрченко А.Д., Мірошніченко А.М. Зарубіжний досвід правового регулювання встановлення меж адміністративно-територіальних утворень // Земельне право. – 2006. - № 9. – С. 40-48.
440. Юрченко А.Д., Мірошніченко А.М. Організаційно-правові засади визначення обсягів прав на землю територіальних громад // Землеустрій і кадастр. – 2005. - № 3. – С. 7-14.
441. Юрченко А.Д., Мірошніченко А.М. Щодо окремих питань вдосконалення земельного законодавства України // Землевпорядний вісник. – 2005. – № 4. – С. 69-75.
442. Якименко М., Краснікова О. Торгівля землею в Україні та її соціально-економічні наслідки (1861-1918 рр.) // Економіка України. - 1999 - № 8. – С. 65-74.
443. Яницький В.П. Правові наслідки порушення порядку набуття права приватної власності на землю // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 33. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2006. – С. 411-417.
444. Яницький В. Земельна правоздатність громадян // Право України. – 2006. - № 11. – С. 98-101.
445. Янов О., Федорченко М. Правові та інституційні аспекти ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні / Ред. Хайнц-Вільгельм Штрубенкофф. – К.: ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні». – 28 с.
446. Ясинская Г.Ф. Право землепользования рабочих и служащих проживающих в сельской местности.- М., 1973.- 111 с.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України від 28.06.96 // Відомості Верховної Ради України, 1996, N 30, ст. 141
2. Водний кодекс України від 06.06.95 // Відомості Верховної Ради України, 1995, N 24, ст.189
3. Господарський кодекс України від 16.01.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст.144
4. Земельний кодекс України від 25.10.01 // Відомості Верховної Ради України, 2002, N 3-4, ст.27
5. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.95 // Відомості Верховної Ради України, 1995, NN 47, 48, 49, 50, 51, 52, ст.349
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84 // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до N 51, ст.1122
7. Кодекс України про надра від 27.07.94 // Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994, N 36, ст.340
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.01 // Відомості Верховної Ради України, 2001, N 25-26, ст.131
9. Лісовий кодекс України від 21.01.94 в ред. від 08.02.2006// Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994, N 17, ст.99.
10. Цивільний кодекс України від 16.01.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, NN 40-44, ст.356
11. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.01 // Відомості Верховної Ради України, 2001, N 22, ст.105

12. Закон України «Про автомобільні дороги» від 08.09.05 // Відомості Верховної Ради України України, 2005, N 51, ст.556
13. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.05 // Відомості Верховної Ради України, 2005, N 49, ст.517
14. Закон України «Про видобування і переробку уранових руд» від 19.11.97 // Відомості Верховної Ради України, 1998, N 11-12, ст.39
15. Закон України «Про використання земель оборони» від 27.11.03 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 14, ст.209
16. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.95 // Відомості Верховної Ради України, 1995, N 12, ст.81
17. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 07.02.02 // Відомості Верховної Ради України, 2002, N 30, ст.204
18. Закон України «Про гідрометеорологічну діяльність» від 18.02.99 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 16, ст.95
19. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19.06.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 39, ст.350
20. Закон України «Про державний кордон України» від 04.11.91 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 2, ст. 5
21. Закон України «Про державну експертизу землепорядної документації» від 17.06.04 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 38, ст.471
22. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26.01.93 // Відомості Верховної Ради України, 1993, N 13, ст.110
23. Закон України «Про Державну прикордонну службу України» від 03.04.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 27, ст.208
24. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» від 01.07.04 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 51, ст.553
25. Закон України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 45. – Ст. 502.
26. Закон України «Про електроенергетику» від 16.10.97 // Відомості Верховної Ради України, 1998, N 1, ст.1
27. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 50, ст.676
28. Закон України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» від 21.09.2000 // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - № 47. – Ст. 405.
29. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.96 // Відомості Верховної Ради України, 1996, N 40, ст. 183
30. Закон України «Про заставу» від 02.10.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 47, ст.642
31. Закон України «Про захист конституційних прав громадян на землю» від 20.01.05 // Відомості Верховної Ради України, 2005, N 10, ст.194
32. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 36, ст.282
33. Закон України «Про іпотеку» від 05.06.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 38, ст.313
34. Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» (ст. 10) від 14.02.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 20, ст.272
35. Закон України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» від 22.12.06 // Відомості Верховної Ради України України, 2007, N 10, ст.88

36. Закон України «Про концесії» від 14.07.99 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 41, ст.372
37. Закон України «Про курорти» від 05.10.00 // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 50, ст.435
38. Закон України «Про меліорацію земель» від 14.01.00 // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 11, ст.90
39. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 // Відомості Верховної Ради України, 1997, N 24, ст.170
40. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.05.99 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 20-21, ст.190
41. Закон України «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону» від 10.02.00 // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 13, ст.99
42. Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29.11.01 // Відомості Верховної Ради України, 2002, N 10, ст.78
43. Закон України «Про оборону України» від 06.12.91 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 9, ст.106
44. Закон України «Про оренду землі» від 06.10.98 // Відомості Верховної Ради України, 1998, N 46-47, ст.280
45. Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 52, ст.683
46. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (ст. 27) від 21.03.91 // Відомості Верховної Ради України, 1991, N 21, ст.252
47. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 29, ст.232
48. Закон України «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва» від 14.09.00 // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 45, ст.375
49. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.04 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 26, ст.361
50. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 39, ст.349
51. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.07.00 // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 39, ст.333
52. Закон України «Про оцінку земель» від 11.12.03 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 15, ст.229
53. Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.01.02 // Відомості Верховної Ради України, 2002, N 16, ст.112
54. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.11 // Відомості Верховної Ради України, 2011, N 34, ст.343
55. Закон України «Про плату за землю» від 03.07.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 38, ст. 560
56. Закон України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» від 05.06.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 38, ст.314
57. Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21.12.00 // Відомості Верховної Ради України, 2001, N 10, ст.44
58. Закон України «Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення» від 08.09.05 // Відомості Верховної Ради України, 2005, N 51, ст.555

59. Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.03 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 7, ст.47
60. Закон України «Про приватизацію державного майна» від 04.03.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 24, ст.348
61. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.92 // Відомості Верховної Ради України, 1992, N 34, ст.502
62. Закон України «Про прокуратуру» від 05.11.91 // Відомості Верховної Ради України, 1991, N 53, ст.793
63. Закон України «Про розмежування земель державної та комунальної власності» від 05.02.04 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 35, ст.411
64. Податковий кодекс України від 25.06.91 // Відомості Верховної Ради України, 2011, N 11-17, ст.112
65. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17.07.97 // Відомості Верховної Ради України, 1997, N 39, ст.261
66. Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» від 15.01.99 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 11, ст. 79
67. Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.03 // Відомості Верховної Ради України, 2004, N 12, ст.155
68. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» від 23.12.98 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 5-6, ст.46
69. Закон України «Про транспорт» від 10.11.94 // Відомості Верховної Ради України, 1994, N 51, ст.446
70. Закон України «Про трубопровідний транспорт» від 15.05.96 // Відомості Верховної Ради України, 1996, N 29, ст. 139
71. Закон України «Про фермерське господарство» від 19.06.03 // Відомості Верховної Ради України, 2003, N 45, ст.363
72. Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок» від 17.12.98 // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 5-6, ст.39
73. Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.91 // Відомості Верховної Ради України, 1991, N 41, ст.546
74. Указ Президента України «Про біосферні заповідники в Україні» 26.11.93 № 563.
75. Указ Президента України «Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай)» 15.12.98 № 1353 // Офіційний вісник України. – 1998. - № 50 від 31/12/1998, стор. 24.
76. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян – власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» 02.02.02 № 92 // Офіційний вісник України. - 2002 р. - № 6 від 22/02/2002, стор. 109, стаття 239.
77. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» 03.12.99 № 1529 // Офіційний вісник України. - 1999 р. - № 49 від 24/12/1999, стор. 11.
78. Указ Президента України «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» 08.08.95 № 720.
79. Указ Президента України «Про створення єдиної системи державних органів земельних ресурсів» 06.01.96 № 34 // Урядовий кур'єр". - 13/01/1996.
80. Указ Президента України «Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення» 02.12.95 № 1118.
81. Постанова Верховної Ради УРСР «Про земельну реформу» 18.12.90 // Відомості Верховної Ради України, 1991, N 10, ст.100
82. Постанова Кабінету Міністрів України «Про експертну грошову оцінку земельних ділянок» 11.10.02 №1531 // Офіційний вісник України. - 2002 р. - № 42

від 01/11/2002, стор. 144, стаття 1941

83. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони» 30.03.94 № 198
84. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу» 25.07.07 № 963 // Офіційний вісник України. - 2007 р. № 55 від 06/08/2007, стор. 31, стаття 2221.
85. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується» 10.12.03 № 1908 // Офіційний вісник України. - 2003 р. № 51 від 02/01/2004, книга 1, стор. 181, стаття 2682.
86. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державний комітет України із земельних ресурсів» від 19 березня 2008 р. № 224 // Офіційний вісник України. - 2000 р. № 23 від 04/04/2000, стор. 58, стаття 698.
87. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про моніторинг земель» 20.08.93 № 661
88. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів» 31.03.04 № 427 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 14 від 23/04/2004, стор. 301, стаття 972.
89. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду» 12.07.05 № 557 // Офіційний вісник України. - 2005 р. № 28 від 29/07/2005, стор. 42, стаття 1631.
90. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них» 08.05.96 № 486
91. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб» 11.04.02 № 502 // Офіційний вісник України. - 2002 р. № 15 від 26/04/2002, стор. 87, стаття 818.
92. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» 16.05.07 № 733 // Офіційний вісник України. - 2007 р. № 37 від 01/06/2007, стор. 207, стаття 1483.
93. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку реєстрації договорів оренди земельної частки (паю)» 24.01.00 № 119 // Офіційний вісник України. - 2000 р. № 4 від 11/02/2000, стор. 21.
94. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення» 25.08.04 № 1094 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 34 від 10/09/2004, стор. 52, стаття 2261.
95. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок» 26.05.04 № 677 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 21 від 11/06/2004, стор. 44, стаття 1425.
96. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання паспортів річок і Порядку встановлення берегових смуг водних шляхів та користування ними» 14.04.97 № 347 // Офіційний вісник України. - 1997 р. № 16, стор. 80.
97. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини» 28.12.01 № 1768 // Офіційний вісник України. - 2002 р. № 1 від 18/01/2002, стор. 77.

98. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» 04.03.97 № 209 // Офіційний вісник України. - 1997 р. № 10, стор. 28.
99. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження правил охорони ліній електрозв'язку» 29.01.96 № 135.
100. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил охорони магістральних трубопроводів» 16.11.02 № 1747 // Офіційний вісник України. - 2002 р. № 47 від 06/12/2002, стор. 96, стаття 2135.
101. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації іпотек» 31.03.04 № 410 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 13 від 16/04/2004, стор. 83, стаття 896.
102. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації правочинів» 26.05.04 № 671 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 21 від 11/06/2004, стор. 29, стаття 1420.
103. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типового договору оренди землі» 03.03.04 № 220 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 9 від 19/03/2004, стор. 30, стаття 527.
104. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки» 04.03.04 № 266 // Офіційний вісник України 2004 р. № 10 від 26/03/2004, стор. 127, стаття 596.
105. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою» 02.04.02 № 449 // Офіційний вісник України. - 2002 р. № 14 від 19/04/2002, стор. 221, стаття 753.
106. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження форми сертифіката на право на земельну частку (пай) і зразка Книги реєстрації сертифікатів на право на земельну частку (пай)» 12.10.95 № 801.
107. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо охорони водно-болотних угідь, які мають міжнародне значення 23.11.95 № 935.
108. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Методику нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів)» 30.05.97 № 525 // Офіційний вісник України. - 1997 р. № 23, стор. 87.
109. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів» 23.03.95 № 213.
110. Постанова Кабінету Міністрів України «Про організацію робіт та методику розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)» 04.02.04 № 122 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 5 від 20/02/2004, стор. 39, стаття 241.
111. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок ведення державного земельного кадастру» 12.01.93 № 15.
112. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам» 19.04.93 № 284.
113. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок використання земель у зонах їх можливого затоплення внаслідок повеней і паводків» 31.01.01 № 87 // Офіційний вісник України. - 2001 р. № 5 від 16/02/2001, стор. 63.
114. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок викупу земельних ділянок громадянами (понад норму, яка приватизується безкоштовно) для ведення селянського (фермерського) або особистого підсобного господарства» 24.01.00 № 118 // Офіційний вісник України. - 2000 р. № 4 від 11/02/2000, стор. 19
115. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок охорони геодезичних

- пунктів» 19.07.99 № 1284 // Офіційний вісник України. - 1999 р. № 29 від 06/08/1999, стор. 85.
116. Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» 18.12.98 № 2024 // Офіційний вісник України. - 1998 р. № 51 від 08/01/1999, стор. 31.
 117. Постанова Кабінету Міністрів України «Про прикордонний режим» 27.07.98 № 1147 // Офіційний вісник України. - 1998 р. № 30 від 13/08/1998, стор. 33.
 118. Постанова Кабінету Міністрів України «Про проведення перерахунку обсягів натуральної та відробіткової форм плати за оренду земельної частки (паю) у грошову» 23.04.99 № 672 // Офіційний вісник України. - 1999 р. № 17 від 14/05/1999, стор. 35.
 119. Постанова Кабінету Міністрів України «Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню» 17.11.97 № 1279 // Офіційний вісник України. - 1997 р. № 47, стор. 40.
 120. Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру» 17.07.03 № 1088 // Офіційний вісник України. - 2003 р. № 30 від 08/08/2003, стор. 78, стаття 1532
 121. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної інспекції з контролю за використанням і охороною земель» 25.12.02 № 1958 // Офіційний вісник України. - 2002 р. № 52 від 10/01/2003, стор. 100, стаття 2378.
 122. Наказ Держземагентства «Про затвердження Положень про територіальні органи Держземагентства» 06.06.2007 № 24 // Офіційний вісник України. - 2007 р. № 52 від 27/07/2007, стор. 208, стаття 2137.
 123. Наказ Держкомзему «Про затвердження Інструкції з оформлення органами Державного комітету України по земельних ресурсах матеріалів про адміністративні правопорушення» 18.05.04 № 147 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 23 від 25/06/2004, стор. 161, стаття 1571.
 124. Наказ Держкомзему «Про затвердження Інструкції про порядок складання, видачі, реєстрації і зберігання державних актів на право приватної власності на землю, право колективної власності на землю, право власності на землю і право постійного користування землею, договорів на право тимчасового користування землею (в тому числі на умовах оренди) та договорів оренди землі» 04.05.99 № 43 // Офіційний вісник України. - 1999 р. № 23 від 25/06/1999, стор. 357.
 125. Наказ Держкомзему «Про затвердження Методики проведення державної експертизи землепорядної документації» 03.12.04 № 391 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 51 від 06/01/2005, стор. 326, стаття 3406.
 126. Наказ Держкомзему «Про затвердження Методичних рекомендацій з експертної грошової оцінки земельних ділянок» 12.11.98 № 118.
 127. Наказ Держкомзему «Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок» 04.01.05 № 1 // Офіційний вісник України. - 2005 р. № 4 від 11/02/2005, стор. 100, стаття 236.
 128. Наказ Держкомзему «Про затвердження Порядку підготовки та внесення до органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування клопотань з питань дотримання вимог земельного законодавства» 14.12.04 № 407 // Офіційний вісник України. - 2004 р. № 52 від 14/01/2005, книга 2, стор. 525, стаття 3463.
 129. Наказ Держкомзему «Про затвердження Порядку планування та проведення перевірок з питань здійснення державного контролю за використанням та охороною земель» 12.12.03 № 312 // Офіційний вісник України. - 2003 р. № 52 від

- 09/01/2004, книга 2, стор. 822, стаття 2891.
130. Наказ Мінбуду «Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України» 10.04.2006 № 105 // Офіційний вісник України. - 2006 р. № 31 від 16/08/2006, стор. 415, стаття 2276.
 131. Наказ МОЗ «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів». 19.06.96 N 173 // Збірник важливих офіційних матеріалів з санітарних і протиепідемічних питань. У 6 т. Під заг. ред. проф. А.М. Сердюка. Т. 5. Ч. 1. – К.: МОЗ України. Головне санітарно-епідеміологічне управління, 1996. – С. 6-93.
 132. Постанова Держбуду СРСР СН 452-73. Нормы отвода земель для магистральных трубопроводов. 30.03.73 № 45 // Бюллетень строительной техники. – 1973. - № 6. – С. 15-16.
 133. Постанова Держбуду СРСР СН 455-73. Нормы отвода земель для предприятий рыбного хозяйства. 29.12.73 № 270 // Бюллетень строительной техники. – 1974. - № 7. – С.22-23.
 134. Постанова Держбуду СРСР СН 456-73. Нормы отвода земель для магистральных водоводов и канализационных коллекторов. 28.12.73 № 256 // Бюллетень строительной техники. – 1974. - № 3 – С. 23-24.
 135. Постанова Держбуду СРСР СН 457-74. Нормы отвода земель для аэропортов. 16.01.74. – М.: : Стройиздат, 1974. – 5 с.
 136. Постанова Держбуду СРСР СН 459-74. Нормы отвода земель для нефтяных и газовых скважин. 25.03.74 № 49 // Бюллетень строительной техники. – 1974. - № 7. – С. 24-25.
 137. Постанова Держбуду СРСР СН 461-74. Нормы отвода земель для линий связи. 03.06.74 // Бюллетень строительной техники. – 1974. - № 12. – С. 11-12.
 138. Постанова Держбуду СРСР СН 462-74. Нормы отвода земель для сооружений геологоразведочных скважин. 05.06.74 № 116 // Бюллетень строительной техники. – 1974. - № 11. – С. 10-11.
 139. Постанова Держбуду СРСР СН 467-74. Нормы отвода земель для автомобильных дорог. 19.12.74 № 248 // Бюллетень строительной техники. – 1975. - № 3. – С. 11-18.
 140. Постанова Держбуду СРСР СН 468-74. Нормы отвода земель для железных дорог. 19.12.74 № 247 // Бюллетень строительной техники. – 1975. - № 3. – С. 21-24.
 141. Постанова Держбуду СРСР СНиП 2.05.06-85. Магистральные трубопроводы. 18.03.85 № 30 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vashdom.ru/snip/20506-85/>

**Перелік Інтернет-сторінок, що можуть містити корисну інформацію
Органи влади України**

Верховна Рада України
<http://www.rada.kiev.ua/>
Верховний Суд України
www.scourt.gov.ua
Вищий Господарський суд України
<http://www.arbitr.gov.ua/>
Кабінет Міністрів України
<http://www.kmu.gov.ua/>
Міністерство юстиції України
<http://www.minjust.gov.ua/>
Міністерство аграрної політики України
<http://www.minagro.kiev.ua/>
Міністерство охорони здоров'я України
<http://www.moz.gov.ua/>
Міністерство охорони навколишнього природного середовища України

<http://menr.gov.ua>

Державний комітет України із земельних ресурсів

<http://www.dkzr.gov.ua>

Законодавство

Інформаційно-пошукова системи по законодавству

"Ліга":

<http://www.liga.kiev.ua/>

ІАЦ "БІТ"-

<http://www.legal.com.ua>

Нормативні документи:

ЗАТ НІЦ "Леонорм" (нормативні документи зі стандартизації)

<http://www.leonorm.com.ua>

НПП "Банатовик" (нормативні документи у галузі будівництва)

www.building.kharkov.ua

інтернет-сторінка з нормативними документами у галузі будівництва -

<http://document.org.ua>

інтернет-сторінка www.dnop.com.ua

редакція журналу "Нормативно-правові документи МОЗ України" -

<http://base.medukraine.com>

Земельні НУО

Асоціація "Земельна спілка України" (заснована групою землевпорядних організацій та установ): <http://zsu.org.ua>

Проект "Інформаційна підтримка земельної реформи в Україні", використовується для розміщення офіційної інформації Держкомзему України - <http://myland.org.ua>

Проект підтримки приватизації землі в Україні (адреса: м. Київ, 01030, вул. Івана Франка, 36, оф. 3, тел./факс: (044)238-6086, ел. пошта office@ulti.kiev.ua) - www.ulti.kiev.ua

Проект розвитку агробізнесу в Україні Міжнародної фінансової корпорації, члена групи Світового Банку) - www.ifc.org/ukraine/agribusiness

Розробки в галузі землевпорядкування та інформаційних технологій www.gis.org.ua

Українська національна іпотечна організація (УНІА) - <http://www.unia.com.ua>

Українська мережа дорадчих служб з розвитку сільського господарства і сільської місцевості (м. Київ, вул. Суворова, 9, оф. 111, тел. (044)451-4456,

offllce@dorada.org.ua) - www.dorada.org.ua

Український науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" (інформація з планування та забудови територій) - www.dipromisto.gov.ua

Український земельний ринок України (інформаційно-аналітичний портал) - www.land-ukraine.com

Список джерел земельного законодавства

Умовні позначення:

ГДСЛ - Головний державний санітарний лікар;

ДДВетМед - Державний департамент ветеринарної медицини;

Держземінспекція - Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель;

ДЖКГосп - Державний комітет України по житлово-комунальному господарству;

ДКЛГ - Державний комітет лісового господарства України;

ДКПідпр-ва - Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва України;

ДПА - Державна податкова адміністрація;

ДСтандарт - Держстандарт;

Держкомзем - Державний комітет України по земельних ресурсах;

ЗАРК - закон Автономної Республіки Крим;

З - закон;

ЗУ - закон України;

КМГ - Київський міський голова;
МЕБ - Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України;
МЕР - Міністерство екології та природних ресурсів України;
МОЗ - Міністерство охорони здоров'я України;
МінАП - Міністерство аграрної політики України;
Мінбуд - Міністерство будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України;
Мінек-ки - Міністерство економіки України;
Мінсільгосп - Міністерство сільського господарства;
П ПВСУ - постанова Пленуму Верховного Суду України;
ПВР - постанова Верховної Ради;
Пост - постанова;
ПКМ - постанова Кабінету Міністрів України;
ПРМ - постанова Ради Міністрів;
Р ВАСУ - роз'яснення Вищого арбітражного суду України;
УААН - Українська Академія аграрних наук;
УП - указ Президента України;
УПрез - указ Президії.

№	Вид документу	Назва документу	Дата, №
1. Акти загального характеру			
1.	ЗУ	Конституція України	28.06.96
2.	ЗУ	"Про охорону навколишнього природного середовища"	25.06.91
3	ЗУ	Земельний кодекс України	25.10.01
4.	ПВРУРСР	"Про земельну реформу"	18.12.90
2. Право власності на землю			
5.	ЗУ	"Про власність"	07.02.91
6	ЗУ	"Про колективне сільськогосподарське підприємство" (ст. 10)	14.02.92
7.	ЗУ	Цивільний кодекс України	16.01.03
8.	ЗУ	"Про розмежування земель державної та комунальної власності"	05.02.04
9.	ПКМ	"Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою"	02.04.02 № 449
3. Набуття права власності на земельні ділянки (в т. ч. приватизація земель)			
10.	ЗУ	"Про приватизацію державного майна"	04.03.92
11.	ЗУ	"Про заставу"	02.10.92
12.	ЗУ	"Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва"	14.09.00
13.	ЗУ	Цивільний кодекс України	16.01.03
14.	ЗУ	"Про державну експертизу землевпорядної документації"	17.06.04
15	ЗУ	"Про захист конституційних прав громадян на землю"	20.01.05
16.	УП	"Про продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення"	19.01.99 №32

17	ПКМ	"Про порядок викупу земельних ділянок громадянами (понад норму, яка приватизується безкоштовно) для ведення селянського (фермерського) або особистого підсобного господарства"	24.01.00 №118
18.	ПКМ	"Про забезпечення ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ земельними ділянками під забудову та права на їх безоплатне отримання у власність"	28.03.02 № 377
19	ПКМ	"Про затвердження Положення про технічний паспорт земельної ділянки, яка виставляється на земельні торги"	16.05.02 №648
20.	ПКМ	"Про експертну грошову оцінку земельних ділянок"	11.10.02 №1531
21.	ПКМ	"Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації правочинів"	26.05.04 №671
22.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок"	26.05.04 № 677
23.	Наказ Держкомзему	Методичні рекомендації з експертної грошової оцінки земельних ділянок	12.11.98 №118
24.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Інструкції про порядок складання, видачі, реєстрації і зберігання державних актів на право приватної власності на землю, право колективної власності на землю, право власності на землю і право постійного користування землею, договорів на право тимчасового користування землею (в тому числі на умовах оренди) та договорів оренди землі"	04.05.99 № 43
25.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Інструкції про загальні вимоги до оформлення технічного паспорта земельної ділянки, яка виставляється на земельні торги"	10.07.02 №114
26	Наказ МінАП, Мінпраці	"Про затвердження Положення про порядок проведення професійного відбору з питань створення фермерських господарств"	17.12.03 N 452/335
27.	Наказ Мін'юсту	"Про затвердження Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України"	03.03.04 № 20/5
28.	Рішення Київради	"Про затвердження Порядку набуття права на землю юридичними особами та громадянами в місті Києві"	14.03.02 № 1 313/1747
29.	Рішення Київради	"Про затвердження Тимчасового порядку набуття права на землю на конкурентних засадах в м. Києві"	19.07.05 № 810/3385
4. Право землекористування			

30.	ЗУ	"Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні"	21.03.91
31.	ЗУ	"Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон"	13.10.92
32.	ЗУ	"Про оренду землі"	06.08.98
33.	ЗУ	"Про концесії"	14.07.99
34.	ПВР УРСР	"Про земельну реформу"	18.12.90
35.	ПКМ	"Про затвердження порядку державної реєстрації договорів оренди землі"	25.12.98 №-2073
36.	ПКМ	"Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою"	02.04.02 № 449
37.	ПКМ	"Про затвердження типового договору оренди землі"	03.03.04 №220
38.	ПКМ	"Деякі питання оренди земель"	13.12.06 № 1724
5. Право на земельну частку (пай)			
40.	ЗУ	"Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)"	05.06.03
41.	УП	"Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва"	10.11.94 № 666
42.	УП	"Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям"	08.08.95 № 720
43.	УП	"Про захист прав власників земельних часток (паїв)"	21.04.98 №332
44.	УП	"Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян-пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай)"	15.12.98 № 1353
45.	УП	"Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки"	03.12.99 № 1529
46.	УП	"Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян - власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)"	02.02.02 № 92
47.	ПКМ	"Про затвердження форми сертифіката на право на земельну частку (пай) і зразка Книги реєстрації сертифікатів на право на земельну частку (пан)"	12.10.95 №801
48.	ПКМ	"Про проведення перерахунку обсягів натуральної та відробіткової форм плати за оренду земельної частки (паю) у грошову"	23.04.99 №672

49.	ПКМ	"Про затвердження порядку реєстрації договорів оренди земельної частки (паю)"	24.01.00 №119
50.	ПКМ	"Деякі питання реалізації громадянами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, права на отримання земельної частки (паю)"	13.12.01 № 1651
51.	ПКМ	"Про організацію робіт та методичку розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)"	04.02.04 № 122
52.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження форми типового договору оренди земельної частки (паю)"	17.01.00 №5
53.	Наказ Держкомзему	"Методичні рекомендації щодо паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям"	20.02.96 № 11
54.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження рекомендацій щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки"	30.12.99 №130
6. Обмеження та обтяження прав на землю. Права на чужі земельні ділянки			
55.	ЗУ	"Про заставу"	02.10.92
56.	ЗУ	"Про видобування і переробку уранових руд"	19.11.97
57.	ЗУ	"Про гідрометеорологічну діяльність"	18.02.99
58.	ЗУ	"Про питну воду та питне водопостачання"	10.01.02
59.	ЗУ	Цивільний кодекс України	16.01.03
60.	ЗУ	"Про іпотеку"	05.06.03
61.	ПКМ	"Про затвердження правил охорони ліній електрозв'язку"	29.01 96 № 135
62.	ПКМ	"Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них"	08.05.96 №486
63.	ПКМ	"Про затвердження Правил охорони електричних мереж"	04.03.97 №209
64.	ПКМ	"Про Порядок охорони геодезичних пунктів"	19.07 99 № 1284
65.	ПКМ	"Про затвердження Порядку встановлення охоронних зон навколо об'єктів, призначених для гідрометеорологічних спостережень та інших видів гідрометеорологічної діяльності, та режиму їх використання"	11.12.99 №2262
66.	ПКМ	"Про затвердження Правил охорони магістральних трубопроводів"	16.11.02 № 1747
67.	ПКМ	"Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації іпотек"	31.03.04 №410

68.	ПКМ	"Про затвердження Порядку встановлення особливого режиму охорони на території забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд"	31.03.04 №416
69.	Наказ МОЗ	"Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів"	19.06.96 № 173
7. Управління у галузі використання, охорони та відтворення земель			
7.1. Акти про компетенцію основних органів управління			
70.	ЗУ	"Про прокуратуру"	05.11.91
71.	ЗУ	"Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні"	26.01.93
72.	ЗУ	"Про місцеве самоврядування в Україні"	21.05.97
73.	ЗУ	"Про столицю України - місто-герой Київ"	15.01.99
74.	ЗУ	"Про місцеві державні адміністрації"	09.05.99
75.	УП	"Про створення єдиної системи державних органів земельних ресурсів"	06.01.96 №34
76.	УП	"Про Положення про Державний комітет України по земельних ресурсах"	14.08.00 № 970
77.	ПКМ	"Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію"	17.11.01 № 1520
78.	ПКМ	"Про утворення Державної інспекції з контролю за використанням і охороною земель"	25.12.02 № 1958
79.	ПКМ	"Про затвердження типових положень про територіальні органи земельних ресурсів"	24.02.03 № 200
80.	ПКМ	"Про затвердження Положення про Державну службу геодезії, картографії та кадастру"	24.09.05 № 979
81.	Наказ МінАП	"Про Державний технологічний центр охорони родючості фунтів"	01.09.00 № 167
82.	Рішення Київради	"Про питання управління земельними ресурсами в місті Києві"	23.05.02 № 18/18
7.2. Акти про окремі функції управління			
7.2.1. Планування використання земель			
83.	ЗУ	"Про планування і забудову території"	20.04.00
84.	ЗУ	"Про Генеральну схему планування території України"	07.02.02
85.	ПКМ	"Про затвердження Порядку здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель"	26.05.04 №681
86.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів"	06.10.03 N245
87.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Методичних	10.11.04

		рекомендацій щодо здійснення природно-сільськогосподарського районування (зонування) земель"	№366
88.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення ерозійного районування (зонування) земель"	28.12.04 №420
7.2.2. Встановлення меж адміністративно-територіальних утворень			
89	УПрезВР УРСР	"Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою УРСР"	12.03.82
7.2.3. Розподіл та перерозподіл земель			
90	ПКМ	"Про затвердження Порядку вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів"	31.03.04 №427
7.2.4. Моніторинг земель			
91.	ПКМ	"Про затвердження положення про моніторинг земель"	20.08.93 №661
92.	ПКМ	"Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля"	30.03.98 №391
93.	Наказ МінАП	"Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення"	26.02.04 №51
7.2.5. Контроль за використанням, відтворенням та охороною земель			
94.	ЗУ	"Про державний контроль за використанням та охороною земель"	19.06.03
95.	Наказ МОЗ	Державний санітарно-епідеміологічний нагляд за реалізацією генеральних планів розвитку міст (Положення П 2.2.1.006-98)	05.11.98 №6
96.	Наказ ДКПідпр-ва, Держкомзему	"Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт"	18.03.03 №30/64
97.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку планування та проведення перевірок з питань здійснення державного контролю за використанням та охороною земель"	12.12.03 №312
98.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Інструкції з оформлення органами Державного комітету України по земельних ресурсах матеріалів про адміністративні правопорушення"	18.05.04 № 147
99.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку підготовки та внесення до органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування клопотань з питань	14.12.04 №407

		дотримання вимог земельного законодавства"	
100.	Наказ Держкомзему та Мін'юсту	"Про взаємодію органів Держкомзему України та органів державної виконавчої служби Мін'юсту України"	12.04.05 № 84/35/5
101.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку одержання документів, матеріалів та іншої інформації, необхідних для здійснення державного контролю за використанням та охороною земель"	19.05.05 № 132
102.	Наказ Держземінспекції	"Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення при притягненні до відповідальності порушників земельного законодавства"	11.05.05 №40
103.	Рішення Київради	"Про Порядок здійснення самоврядного контролю за використанням і охороною земель у м. Києві"	25.09.03 № 16/890
7.2.6. Землеустрій			
104.	ЗУ	"Про землеустрій	22.05.03
105.	ЗУ	"Про розмежування земель державної та комунальної власності"	05.02.04
106.	ЗУ	"Про державну експертизу землевпорядної документації"	17.06 04
107.	ПКМ	"Про затвердження Порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб"	11.04.02 №502
108.	ПКМ	"Про затвердження типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки"	04.03.04 №266
109.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок"	26.05.04 № 677
110.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення"	25.08.04 № 1094
111.	ПКМ	"Про затвердження Положення про Державний фонд документації із землеустрою"	17.11.04 № 1553
112.	ПКМ	"Про затвердження Порядку реєстрації об'єктів державної експертизи землевпорядної документації та типової форми її висновку"	12.07.06 №974
113.	Наказ ДКП-ва,	"Про затвердження Ліцензійних умов	13.02 01 №28/18

	Держкомзему	провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт"	
114.	Наказ ДКП-ва, Держкомзему	"Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних та землеоціночних робіт"	18.03.03 №30/64
115.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку ведення журналу авторського нагляду за виконанням проекту землеустрою"	28.11.03 №295
116.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт"	12.08.04 №264
117.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Методики проведення державної експертизи землевпорядної документації"	03 12.04 №391
7.2.7. Ведення державного земельного кадастру			
118.	ЗУ	"Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність"	23.12.98
119.	ЗУ	"Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень"	01.07.04
120.	ПКМ	"Про порядок ведення державного земельного кадастру"	12.01.93 № 15
121.	ПКМ	"Про затвердження Порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів"	01.11.00 № 1619
122.	ПКМ	"Про створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру"	17.07.03 № 1088
123.	ПКМ	"Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації правочинів"	26.05.04 №671
124.	ПКМ	"Про затвердження Порядку визнання Державним комітетом по земельних ресурсах статусу саморегульованої організації оцінювачів, що проводять експертну грошову оцінку земельних ділянок"	05.10.04 № 1303
125.	ПКМ	"Про затвердження Положення про наглядову раду з питань експертної грошової оцінки земельних ділянок"	17.11.04 № 1552
126.	Наказ Держкомстату	"Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з	05.11.98 №377

		кількісного обліку земель (форми NN 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем)"	
127.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Інструкції про порядок складання, видачі, реєстрації і зберігання державних актів на право приватної власності на землю, право колективної власності на землю, право власності на землю і право постійного користування землею, договорів на право тимчасового користування землею (в тому числі на умовах оренди) та договорів оренди землі"	04.05.99 №43
128.	Наказ Держкомзему, Мінфіну та Мінек-ки	"Про затвердження Розмірів оплати земельно-кадастрових робіт та послуг"	15.06.01 № 97/298/124
129.	Наказ Мін'юсту	"Про затвердження Тимчасового положення про порядок реєстрації прав власності на нерухоме майно"	07.02.02 № 7/5
130.	Наказ Держкомзему	"Про створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру та удосконалення структури державного підприємства "Центр державного земельного кадастру при Державному комітеті України по земельних ресурсах"	23.05.03 № 135
131.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Тимчасового порядку ведення державного реєстру земель"	02.07.03 № 174
132.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Положення про порядок роботи Експертної комісії з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	18.10.04 №343
133.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку видачі Кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	20.01.05 №14
134.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку стажування фізичних осіб, які пройшли навчання за програмою базової підготовки оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	15 02.05 №42
135.	Наказ Держкомзему	"Про проведення рецензування звітів з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	25.07.05 №211
7.2.8. Агрохімічна паспортизація			
136.	УП	"Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення"	02.12.95 № 1118
8. Економічний механізм у галузі земельних відносин (в т. ч. оцінка земель)			
137.	ЗУ	"Про систему оподаткування"	25.06.91

138.	ЗУ	"Про плату за землю"	03.07.92
139.	ЗУ	"Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон"	13.10.92
140.	ЗУ	"Про оренду землі"	06.10.98
141.	ЗУ	"Про фіксований сільськогосподарський податок"	17.12.98
142.	ЗУ	"Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами"	21.12.00
143.	ЗУ	"Про оцінку земель"	11.12.03
144.	ПКМ	"Про Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів"	23.03.95 №213
145.	ПКМ	"Про Методику нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів)"	30.05.97 № 525
146.	ПКМ	"Про проведення індексації грошової оцінки земель"	12.05.00 №783
147.	ПКМ	"Про експертну грошову оцінку земельних ділянок"	11.10.02 № 1531
148.	ПКМ	"Про порядок використання коштів державного бюджету, які виділяються для проведення земельної реформи, збереження, відтворення та забезпечення раціонального використання земельних ресурсів"	27.07.05 №659
149.	ПКМ	"Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади щодо обміну інформацією, необхідною для обчислення і справляння плати за землю"	01.08.06 № 1066
150.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Методичних рекомендацій з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	12.11.98 №118
151.	Наказ ДПА	"Про затвердження форм Зведеного розрахунку суми земельного податку, Довідки до уточненого розрахунку та Порядку їх подання до органу державної податкової служби"	26.10.01 №434
152.	Наказ ДПА	"Про затвердження Податкового роз'яснення щодо сплати земельного податку державними підприємствами зв'язку, які займаються розповсюдженням друкованої продукції, теле- і радіопрограм"	05.02.02 № 55
153.	Наказ ДПА	"Про затвердження Податкового роз'яснення про порядок оподаткування земельних ділянок, наданих для Збройних Сил України"	12.03.02 № 102

		та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства України"	
154.	Наказ ДПА	"Про затвердження Податкового роз'яснення статей 8, 11 Закону України "Про плату за землю"	29.04.02 № 202
155.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку видачі Кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	20.01.05 № 14
156.	Наказ Держкомзему	"Про проведення рецензування звітів з експертної грошової оцінки земельних ділянок"	25.07.05 №211
157.	Наказ Держкомзему, МінАП, Мінбудархітек-тури, УААН	"Про Порядок нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів"	27.01.06 № 18/15/21/11
158.	Наказ Держкомзему, МінАП, Мінбудархітек-тури, ДКЛГ, Держводгоспу, УААН	"Про Порядок нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель у межах населених пунктів)"	27.01.06 № 19/16/22/11/17/12
159.	Рішення Київради	"Про затвердження грошової оцінки земель міста Києва"	27.04.00 № 104/825
9. Правова охорона земель			
160.	ЗУ	"Про охорону земель"	19.06.03
161.	УПрез ВР УРСР	"Про посилення боротьби з бур'янами"	26.04.62
162.	ПРМ та ЦК КПРС СРСР	"Про невідкладні заходи із захисту фунтів від водної та вітрової ерозії"	20.03.67 №236
163.	П КПУ та РМ УРСР	"Про невідкладні заходи по захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії в Українській РСР"	16.05.67 №320
164.	ПРМ УРСР	"Про затвердження обов'язкового для всіх землекористувачів Мінімуму заходів по боротьбі з ерозією ґрунтів і по відновленню родючості та продуктивному використанню еродованих земель в УРСР"	12.09.60 № 1541
165.	ПРМ УРСР	"Про затвердження Правил по боротьбі з бур'янами"	11.05.62 №531
166.	ПКМ	"Про затвердження Порядку здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель"	26.05.04 №681
167.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.0.0.02-79. Охрана природы. Метрологическое обеспечение контроля загрязненности атмосферы, поверхностных вод и	11.09.79 № 3456

		почвы. Основные положения.	
168.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.1.04-80. Охрана природы. Земли. Классификация землепользования.	28.04.80 № 1945
169.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.3.03-80. Охрана природы. Земли. Общие требования к гидроресомелиорации.	21.08.80 №4368
170.	ГДСанЛік СРСР	Гранично допустимі концентрації хімічних речовин у ґрунті (ГДК)	30.10.80 № 2264-1 80
171.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.2.01-81. Охрана природы. Почвы. Номенклатура показателей санитарного состояния.	20.03.81 № 1476
172.	ГДСанЛік СРСР	Орієнтовно допустимі концентрації хімічних речовин у ґрунті (ОДК)	10.06.81 № 2402-81
173.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.2.02-83. Охрана природы. Почвы. Номенклатура показателей пригодности нарушенного плодородного слоя почвы для землевания.	21.01.83 №300
174.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.1.02-83. Охрана природы. Почвы. Классификация химических веществ для контроля загрязнения.	17.12.83 №6107
175.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.3.01-83. Охрана природы. Почвы. Общие требования к отбору проб.	21.12.83 №6393
176.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.1.06-84. Охрана природы. Земли. Классификация малопродуктивных угодий для землевания.	27.04.84 № 1501
177.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.4.01-84. Охрана природы Почвы. Методы определения емкости катионного обмена.	28.04.84 № 1503
178.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.4.02-84. Охрана природы. Почвы. Методы отбора и подготовки проб для химического, бактериологического, гельминтологического анализа.	19.12.84 № 4731
179.	Наказ Міннафтогазбуд У	ВСН 179-85. Инструкция по рекультивации земель при строительстве трубопроводов.	08.12.84
180.	ГДСанЛік СРСР	Гранично допустимі концентрації хімічних речовин у фунті (ГДК).	01.02.85 № 3210-85
181.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.3.02-85. Охрана природы. Почвы. Требования к охране плодородного слоя почвы при производстве земляных работ.	05.05.85 № 1294
182.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 26640-85. Охрана природы. Земли. Термины и определения.	28.10 85 № 3453
183.	Пост. ДСтандарту	ГОСТ 17.4.3.03-85. Охрана природы. Почвы. Общие	02.12.85 № 3798

	СРСР	требования к методам определения загрязняющих веществ.	
184.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.3.04-85. Охрана природы. Почвы. Общие требования к контролю и охране от загрязнения.	17.12.85 №4046
185.	Пост. ДСтандарту	ГОСТ 26955. Техника сельскохозяйственная мобильная. Нормы воздействия движителей на почву.	14.07.1986 № 2108
186.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.3.05-86. Охрана природы. Почвы. Требования к сточным водам и их осадкам для орошения и удобрения.	03.11.86 №3372
187.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.3.06-86. Охрана природы. Почвы. Общие требования к классификации почв по влиянию на них химических загрязняющих веществ.	03.11.86 №3373
188.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.2.03-86. Охрана природы. Почвы. Паспорт почв.	03.11.86 №3375
189.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.8.1.01-86. Охрана природы. Ландшафты. Термины и определения.	19.12.86 №4182
190.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.4.4.03-86. Охрана природы. Почвы. Метод определения потенциальной опасности эрозии под воздействием дождей.	??.86 № ?
191.	ГДСанЛік СРСР	Санітарні норми допустимих концентрацій (ГДК) хімічних речовин у ґрунті.	30.10.87 №4433-87
192.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.8.1.02-88. Охрана природы. Ландшафты. Классификация.	13.05.88 № 1329
193.	Наказ Держстандарту	ДСТУ 2730-94. Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Якість природної води для зрошення. Агрономічні критерії.	??.94 № ?
194.	Наказ МінАП та Мінфіну	"Про затвердження Порядку використання коштів Державного бюджету України на оплату робіт з докорінного поліпшення земель"	27.02.02 № 58/136
195.	Наказ МінАП	"Про затвердження Положення про умови проведення конкурсу на надання коштів Державного бюджету України на оплату робіт з докорінного поліпшення земель"	31.07.02 №216
196.	Наказ Держкомзему	"Про порядок консервації земель"	17.10.02 № 175
197.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового	04.01.05 № 1

		покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок"	
198.	Наказ Держспожив-стандарту	ДСТУ ISO 11074-1:2004. "Якість ґрунту. Словник термінів. Частина 1. Забруднення та охорона ґрунтів"	05.10.2004 №219
199	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення ерозійного районування (зонування)земель"	28.12.04 №420
9.1. Рекультивація земель			
200	ПРМ СРСР	«О рекультивации земель, сохранении и рациональном использовании плодородного слоя почвы при разработке месторождений полезных ископаемых и торфа, проведенный геологоразведочных, строительных и других работ»	02.06.76 № 407
201.	Наказ Держкомнауки, Держбуду, Мінсільгоспу та Держлісгоспу СРСР	Основні положення про рекультивацію земель, порушених при розробці родових корисних копалин та торфу, проведенні геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт	16.05.77
202.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17 5.3.04-83. Охрана природы. Земли. Общие требования к рекультивации земель.	30.03.83 № 1521
203.	Пост ДСтандарту СРСР	СТ СЗВ 3848-82. ГОСТ 17.5.1.01-83. Охрана природы. Рекультивация земель Термины и определения	13.12.83 №5854
204.	Пост ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5 4.01-84. Охрана природы. Рекультивация земель. Метод определения рН водной вытяжки вскрышных и вмещающих пород.	27.02 84 № 638
205.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.4.02-84. Охрана природы. Рекультивация земель. Метод измерения и расчета суммы токсичных солей во вскрышных и вмещающих породах.	28.02.84 № 639
206	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.3.05-84. Охрана природы. Рекультивация земель. Общие требования к землеванию.	27.03.84 № 1020
207.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.1.02-85. Охрана природы. Земли. Классификация нарушенных земель для рекультивации.	16.07 85 №2228
208.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.3.06-85. Охрана природы. Земли. Требования к определению норм снятия плодородного слоя почвы при производстве земляных работ.	17.07.85 №2256
209.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.1.03-86. Охрана природы. Земли. Классификация вскрышных и вмещающих пород для биологической рекультивации земель.	10.11.86 №3400

210.	Рішення Київради	"Про використання поверхневого шару рослинного фунту земельних ділянок на територіях забудови та кар'єрів у місті Києві"	27.12.01 №191/1625
10. Юридична відповідальність за земельні правопорушення			
211.	ЗУ	Кодекс України про адміністративні правопорушення	07.12.84
212.	ЗУ	"Про охорону навколишнього природного середовища"	25.06.91
213.	ЗУ	Кримінальний кодекс України	05.04.01
214.	ЗУ	Господарський кодекс України	16.01.03
215.	ЗУ	Цивільний кодекс України	16.01.03
216.	ПКМ	"Про Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам"	19.04.93 №284
217.	ПКМ	"Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню"	17.11.97 № 1279
218.	Наказ Мінекобезпеки	"Про затвердження Методики визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства"	27.10.97 № 171
11. Правовий режим окремих категорій земель			
219.	ПКМ	"Про затвердження Порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб"	11.04.02 № 502
11.1. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення			
220.	ЗУ	"Про колективне сільськогосподарське підприємство"	14.02.92
221.	ЗУ	"Про сільськогосподарську кооперацію"	17.07.97
222.	ЗУ	"Про меліорацію земель"	14.01.00
223.	ЗУ	"Про особисте селянське господарство"	15.05.03
224.	ЗУ	"Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)"	05.06.03
225.	ЗУ	"Про фермерське господарство"	19.06.03
226.	УП	"Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення"	02.12.95 № 1118
227.	ПКМ	"Про затвердження Положення про спеціальні сировинні зони для виробництва сільськогосподарської продукції"	26.06.96 № 679
228.	ПКМ	"Про розміри та Порядок визначення втрат	17.11.97 № 1279

		сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню"	
229.	ПКМ	"Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується"	10.12.03 № 1908
230.	ПКМ	"Про організацію робіт та методика розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)"	04.02.04 № 122
231.	Наказ Мінсільгоспу УРСР	Инструкция по внутрихозяйственному землеустройству колхозов и совхозов и других государственных сельскохозяйственных предприятий УССР	26.03.75 №?
232.	Пост. Держбуду СРСР	СНиП 2.05.11-83. Внутрихозяйственные автомобильные дороги в колхозах, совхозах и других сельскохозяйственных предприятиях и организациях	30 12.83 №344
233.	Пост. Держбуду СРСР	ВСН 43-85/ Госгражданстрой. Застройка территорий коллективных садов, здания и сооружения. Нормы проектирования	11.12.85 №404
234.	Пост. ДСтандарту	ГОСТ 26955. Техника сельскохозяйственная мобильная. Нормы воздействия движителей на почву	14 07 1986 № 2108
235.	Наказ ГДСанЛік УРСР	Санітарні правила і норми розміщення, влаштування та експлуатації малих ферм для утримання тварин (худоби, птиці, звірів) у населених пунктах Української РСР. СанПиН№5.02-12/Н	12.07.89 № 5 02.12/Н
236.	Наказ Мінсільгосппроду	"Про затвердження агрохімічного паспорта поля, земельної ділянки "	30.1 1.93 №321
237.	Наказ ДКМістобудування	ДБН Б.2.4-3-95. Генеральні плани сільськогосподарських підприємств.	27.01.95 № 17
238.	Наказ ДКМістобудування	ДБН В.2.2-1-95. Будинки і споруди. Будівлі і споруди для тваринництва.	27.01.95 № 17
239.	Наказ ДКМістобудування	ДБН В.2.2-2-95. Будинки і споруди. Теплиці і парники.	27.01 95 № 17
240.	Наказ ДКМістобудування	ДБН Б.2 4-4-97. Планування і забудова малих сільськогосподарських підприємств та селянських (фермерських) господарств	25 03.97 № 42
241.	Методичні рекомендації Держкомзему, Інституту землеустрою	Тимчасові методичні рекомендації щодо формування землеволодінь і землекористувань недержавних сільськогосподарських підприємств в процесі реструктуризації існуючих	30.10.97

		підприємств	
242.	Наказ ДКМістобудування	ДБН В.2.2-7-98. Будинки і споруди. Будівлі і споруди для зберігання мінеральних добрив та засобів захисту рослин.	18.02.98 №41
243.	Наказ ДКМістобуду-вання	ДБН В.2.2-8-98. Будинки і споруди. Підприємства, будівлі і споруди по зберіганню і переробці зерна.	18.02.98 №41
244.	Пост ГДСЛ України	ДСП 8.8.1.2.001-98. Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві	03.08.98 № 1
245.	Рекомендації Держкомзему	Рекомендації щодо порядку перерозподілу земель резервного фонду з метою використання їх за цільовим призначенням	21.08.98
246.	Наказ Держстандарту	ДСТУ 3866-99. Грунти. Класифікація ґрунтів за ступенем вторинної солонцюватості	16.04.99 № 179
247.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.4-1-99. Меліоративні системи та споруди	26.06.99 № 153
248.	Наказ Держкомзему	"Про затвердження Рекомендацій щодо перерозподілу земель загального користування колективних сільськогосподарських підприємств в процесі їх реформування"	01.02.00 № 13
249.	Наказ МінАП та Мінфіну	"Про затвердження Порядку використання коштів Державного бюджету України на оплату робіт з докорінного поліпшення земель"	27.02.02 № 58/136
250.	Наказ МінАП	"Про затвердження Положення про умови проведення конкурсу на надання коштів Державного бюджету України на оплату робіт з докорінного поліпшення земель"	31.07.02 №216
251.	Наказ МінАП	"Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для боєнь, забійно-санітарних пунктів господарств та подвірного забою тварин"	14.01.04 № 4
252.	Наказ Держводгоспу, МінАП	"Про Порядок використання меліоративних фондів і меліорованих земель"	02.11.06 № 206/638
11.2. Правовий режим земель житлової та громадської забудови (земель населених пунктів)			
253.	ЗУ	"Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" (ст. 27)	21.03.91
254.	ЗУ	"Про основи містобудування"	16.11.92
255.	ЗУ	"Про планування і забудову території"	20.04.00
256.	ЗУ	"Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку"	29.11.01
257.	ЗУ	"Про благоустрій населених пунктів"	06.09.05
258.	ПРМ УРСР	"Про затвердження Примірного статуту	16.11.62 № 1318

		кооперативу по будівництву та експлуатації колективних гаражів-стоянок для автомобілів і мотоциклів, що знаходяться в особистій власності громадян"	
259.	П ЦК КПУ і РМ УРСР	"Про генеральний план розвитку м. Києва"	13.05.86 № 177
260.	ПКМ	"Про Порядок надання архітектурно-планувального завдання та технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта архітектури і визначення розміру плати за їх видачу"	20.12.99 №2328
261.	Пост. Держбуду СРСР	СН 429-71. Указания по размещению объектов строительства и ограничению этажности зданий в сейсмических районах	2608.71
262.	ГДСанЛік СРСР	Оціночні показники санітарного стану ґрунту населених місць	07.06.77 № 1739-77
263.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні норми і правила забезпечення інсоляції житлових та громадських будівель на території житлової забудови	??.07.82 №?
264.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні норми допустимого шуму в приміщеннях житлових та громадських будівель та на території житлової забудови	03.08.84 № 3077-84
265	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила влаштування і утримання дитячих дошкільних закладів	20.03.85 № 3231-85
266.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила влаштування, обладнання, утримання та режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей, що мають вади у фізичному та розумовому розвитку	06.03.86 №4076-86
267.	Наказ Держбуду УРСР	РСН 341-86. Планировка и застройка районов индивидуального жилищного строительства в населенных пунктах Украинской ССР	19.09.86 № 178
268.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила утримання територій населених пунктів	05 08.88 № 4690-88
269.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила оснащення, обладнання і утримання гуртожитків для робітників, студентів, учнів середніх спеціальних навчальних закладів та професійно-технічних училищ. СанПиН 42-21-4719-88	01.11.88 №42-21-4719-88
270.	Наказ ГДСанЛік	Санітарні правила і норми розміщення, влаштування та експлуатації малих ферм для утримання тварин (худоби, птиці, звірів) у населених пунктах Української РСР. СанПиН № 5.02-12/Н	12.07.89 № 5.02.12/Н

271.	Наказ ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила влаштування, обладнання та експлуатації лікарень, пологових будинків та інших ліжовальних стаціонарів. СанПиН 5179-90	29.06.90 №5179-90
272.	Наказ Держжитлокому нгоспу України	Інструкція про порядок поховання, утримання кладовищ і організацію ритуального обслуговування в населених пунктах Української РСР	16.12.91 №126
273.	Наказ Держбуду	ДБН 363-92. Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України	02.03.92 № 27
274.	Наказ ДКмістобудування	ДБН 360-92. Планування і забудова міських і сільських поселень	17.04.92 №44
275.	Наказ Мінархітектури, Держкомзему	"Про Затвердження Порядку складання плану земельно-господарського устрою населеного пункту"	24.09.93 № 158/61
276.	Наказ Мінбудархітектури	ДБН Б.2.4-1-94. Планування і забудова сільських поселень	05.01.94 №6
277.	Наказ Мінархітектури	ДБН Б.2.4-2-94. Види, склад, порядок розроблення, узгодження та затвердження містобудівної документації для сільських поселень.	29.06.94 № 121
278.	Наказ МОЗ	"Про затвердження Державних санітарних правил розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів"	19.06.96 № 172
279.	Наказ МОЗ	"Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів"	19.06.96 №173
280.	Наказ ДКмістобудування	ДБН В.2.2-3.97. Будинки та споруди навчальних закладів	27.06.96 №117
281.	Наказ ДКмістобудування	ДБН В.2.2-4-97. Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів	27.06.96 №117
282.	Наказ Держбуду	"Про затвердження Типового положення про розробку та видачу архітектурно-планувальних завдань і технічних умов на проектування об'єктів: нового будівництва, розширення, реконструкції, капітального ремонту та комплексного благоустрою територій"	04.04.97 № 54
283.	Наказ МОЗ	"Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами)"	09.07.97 № 201
284.	Наказ Держбуду	ДБН Б. 1-3-97. Система	25.09.97 №164

		містобудівної документації. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів.	
285.	Наказ МОЗ	Державний санітарно-епідеміологічний нагляд за реалізацією генеральних планів розвитку міст (Положення П 2.2.1.006-98)	05.11.98 №6
286.	Постанова ГДСанЛ	"Державні санітарні правила та норми "Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України" (ДСанПіН 2.2.2.028-99)	01.07.99 №28
287.	Наказ Держбуду	"Про затвердження Положення про порядок надання дозволу на виконання будівельних робіт"	05.12.00 №273
288.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.3-5-2001. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів.	11.04.01 №89
289.	Пост. ГДСанЛ	Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01	14.08.01 №63
290.	Наказ Держбуду	"Про затвердження типових регіональних правил забудови"	10.12.01 №219
291.	Наказ Держжитлокомунгоспу	"Про затвердження Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій"	17.05.05 №76
292.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.2-15-2005. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення	18.05.2005 №80
293.	Наказ Мінбуду	"Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України"	10.04.2006 №105
294.	Рішення виконкому Київради	"Про затвердження положення про порядок утворення колективів індивідуальних забудовників для малоповерхового і котеджного будівництва у м. Києві"	21.08.95 №290
295.	Рішення Київради	"Про питання індивідуального гаражного будівництва на територіях багатоповерхової житлової забудови в м. Києві"	23.12.99 № 165/667
296.	Рішення Київради	"Про питання надання земельних ділянок та оформлення права користування землею в межах червоних ліній в м. Києві"	08.11.01 № 95/1529
297.	Рішення Київради	"Про пайову участь (внески) інвесторів (збудовників) у створенні соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури м. Києва"	27.02.03 № 271/431

298.	Рішення Київради	"Про Правила забудови м. Києва"	27.01.05 № П/2587
11.3. Правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення			
299.	ЗУ	"Про охорону навколишнього природного середовища"	25.06.91
300.	ЗУ	"Про природно-заповідний фонд України"	16.06.92
301.	Міжнародна угода	Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних тварин	02.02.71
302.	ПКМ	"Про заходи щодо охорони водно-болотних угідь, які мають міжнародне значення"	23.11.95 №935
303.	ПКМ	"Про Порядок надання водно-болотним угіддям статусу водно-болотних угідь міжнародного значення"	29.08.02 № 1287
304.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення"	25.08.04 № 1094
305.	УП	"Про біосферні заповідники в Україні"	26.11.93 №563
306.	Наказ МЕБ та Мінкультури	"Про затвердження Положення про зоологічний парк загальнодержавного значення"	20.02.98 №21/46
307.	Наказ МЕР	"Про затвердження Структури, змісту і порядку ведення паспорта водно-болотного угіддя міжнародного значення"	27.12.02 №524
308.	Наказ Мінприроди	"Про затвердження Положень про Проекти організації територій установ природно-заповідного фонду України"	06.07.05 № 245
11.4. Правовий режим земель оздоровчого призначення			
309.	ЗУ	Про охорону навколишнього природного середовища	25.06.91
310.	ЗУ	Про курорти"	05.10.00
311.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення"	25.08.04 № 1094
312.	ГДСанЛік СРСР	Санітарно-гігієнічні правила і норми влаштування, утримання та режиму дитячих санаторіїв СанПиН № 42-125-4437-87	25.11.87 №42-125-4437-87

313.	Наказ МОЗ	"Про затвердження Державних санітарних правил розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів"	19.06.96 №172
314.	Пост ГДСанЛік	Державні санітарні правила і норми улаштування, утримання і організація режиму діяльності дитячих оздоровчих закладів	26.04.99 № 23
315. Режим окремих курортів			
316.	ПРМ УРСР	"Про затвердження положень про курорти Березівські мінеральні води і Синяк"	16.08.82 №421
317.	ПРМ УРСР	"Про затвердження положення про курорти Поляна, Сойми, Любінь Великий, Миргород, Ворзель	12.10.82 №490
318.	ПРМ УРСР	"Про затвердження положень про курорти Трускавець і Слов'янськ"	16.12.82 №614
319.	ПРМ УРСР	"Про затвердження Положення про курорт Саки"	20.01.83 №32
320.	ПРМ УРСР	"Про затвердження положень про курорти Пуща-Водиця та Конча-Заспа"	12.07.84 №291
321.	ПРМ УРСР	"Про межі округу і зон санітарної охорони курортів Великої Алушти у Кримській області"	21.10.87 №343
322.	ПРМ УРСР	"Про затвердження Положення про курорт Гусятин"	04.08.89 № 178
323.	ПКМ	"Про затвердження Положення про курорт Сатанів"	16.10.92 №591
324.	ПКМ	"Про затвердження Положення про Всеукраїнську дитячу оздоровницьку курорт Євпаторія"	04.07.99 № 1269
11.5. Правовий режим земель рекреаційного призначення			
325.	ЗУ	"Про охорону навколишнього природного середовища"	25.06.91
326.	ЗУ	"Про природно-заповідний фонд України"	16.06.92
327.	ЗУ	Лісовий кодекс України	21.01.94
328.	ЗУ	Водний кодекс України	06.06.95
329.	ЗУ	"Про охорону культурної спадщини"	08.07.00
330.	ПКМ	"Про затвердження Порядку поділу лісів на групи, віднесення їх до категорій захисності та виділення особливо захисних земельних ділянок лісового фонду"	27.07.95 № 557
331.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення"	25.08.04 № 1094

332.	Пост Держстандарту СРСР	ГОСТ 17.1.5.02-80. Охрана природы. Гидросфера. Гигиенические требования к зонам рекреации водных объектов	25.12.80 №5976
333.	Наказ МОЗ	"Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів"	19.06.96 N173
11.6. Правовий режим земель історико-культурного призначення			
334.	ЗУ	"Про охорону культурної спадщини"	08.07.00
335.	ЗУ	"Про охорону археологічної спадщини"	18.03.04
336.	ПКМ	"Про затвердження Порядку укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини"	28.12.01 №1768
337.	ПКМ	"Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в хонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також досліджень решток життєдіяльності людини, що містяться під землею поверхнею, під водою на території України"	13.03.02 №316
338.	ПКМ	"Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць"	13.03.02 №318
339.	ПКМ	"Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення"	25.08.04 № 1094
11.7. Правовий режим земель лісгосподарського призначення			
340.	ЗУ	Лісовий кодекс України	21.01.94
341.	ЗУ	"Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону"	10.02.00
342.	ПКМ	"Про затвердження Санітарних правил в лісах України"	27.07.95 № 555
343.	ПКМ	"Про затвердження Порядку поділу лісів на групи, віднесення їх до категорій захисності та виділення особливо захисних земельних ділянок лісового фонду"	27.07.95 № 557
344.	ПКМ	Про затвердження Правил рубок	27.07.95 № 559

		головного користування в лісах України	
345.	ПКМ	Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню"	17.11.97 № 1279
346.	ПКМ	Про затвердження Правил відтворення лісів"	01.03.07 №303
347.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.3.01-78. Охрана природы. Земли. Состав и размер зеленых зон городов.	16.03.78 №701
348.	Пост. ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.6.3.01-78. Охрана природы. Флора. Охрана и рациональное использование лесов зеленых зон городов. Общие требования.	1007.78 № 1851
349.	Пост ДСтандарту СРСР	ГОСТ 17.5.3.03-80. Охрана природы. Земли. Общие требования к гидролесомелиорации.	21.08.80 №4368
350.	Наказ Мінпапірліс-прому СРСР	ВСН 01-82. Инструкция по проектированию лесозаготовительных предприятий	10.08.82 №236
351.	Наказ ДКЛГ	"Про затвердження Правил пожежної безпеки в лісах України"	27.12.04 №278
11.8. Правовий режим земель водного фонду			
352.	ЗУ	Водний кодекс України	06.06.95
353.	ЗУ	"Про питну воду та питне водопостачання"	10.01.02
354.	Міжнародна угода	Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних тварин	02.02.71
355.	ПКМ	"Про заходи щодо охорони водно-болотних угідь, які мають міжнародне значення	23.11.95 №935
356.	ПКМ	"Про Порядок надання водно-болотним угіддям статусу водно-болотних угідь міжнародного значення"	29.08.02 № 1287
357.	ПКМ	Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них"	08.05.96 № 486
358.	ПКМ	"Про затвердження Порядку користування землями водного фонду"	13.05.96 №502
359.	ПКМ	"Про затвердження переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних"	12.06.96 №640
360.	ПКМ	"Про затвердження Порядку складання паспортів річок і Порядку установлення берегових смуг водних шляхів та користування ними"	14.04.97 №347

361.	ПКМ	"Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів"	18.12.98 №2024
362.	ПКМ	"Про порядок використання земель у зонах їх можливого затоплення внаслідок повеней і паводків"	31.01.01 №87
363.	ПКМ	"Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду"	12.07.05 №557
364.	Пост Держстандарту СРСР	ГОСТ 17.1.5.02-80. Охрана природы. Гидросфера. Гигиенические требования к зонам рекреации водных объектов	25.12.80 №5976
365.	ГДСанЛік СРСР	Положення про порядок проектування та експлуатації зон санітарної охорони джерел водопостачання та водопроводів господарсько-питного призначення	18.12.82 №2640-82
366.	Пост. Держбуду СРСР	СНиП 2.06.01-86. Гидротехнические сооружения. Основные положения проектирования	28.05.86 №71
367.	Наказ Держстандарту	ДСТУ 3041-95. Система стандартів у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання ресурсів. Гідросфера. Використання і охорона води. Терміни та визначення.	28.03.95 №91
368.	Наказ Мінтрансу	"Про затвердження Правил технічної експлуатації річкових портових гідротехнічних споруд"	29.03.04 №251
11.9. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення			
11.9.1.Правовий режим земель промисловості			
369.	ЗУ	Кодекс України про надра	27.07.94
370.	ЗУ	"Про видобування і переробку уранових руд"	19.11.97
371.	Пост. Держбуду СРСР	СНиП Н-89-80. Нормы проектирования. Генеральные планы промышленных предприятий	30.12.80 №213
372.	Пост. Держбуду СРСР	СН 459-74. Нормы отвода земель для нефтяных и газовых скважин	25.03.74 №49
373.	Пост. Держбуду СРСР	СН 455-73. Нормы отвода земель для предприятий рыбного хозяйства	29.12.73 №270
374.	Пост. Держбуду СРСР	СН 462-74. Нормы отвода земель для сооружений геологоразведочных скважин	05.06.74 № 116
375.	Наказ Мінпапірліс-прому СРСР	ВСН 01-82. Инструкция по проектированию лесозаготовительных предприятий	10.08.82 №236
376.	ГДСанЛік СРСР	Санітарні правила влаштування і утримання полігонів для твердих побутових відходів	16.05.83 №2811-83

377.	Пост ГДСЛ України	ДСанПіН 2.2.7. 029-99. Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення	01.07.99 №29
378.	Наказ МінАП	"Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для боєнь, забійно-санітарних пунктів господарств та подвірного забою тварин"	14.01 04 №4
379.	Наказ МОЗ	"Про затвердження державних санітарних правил "Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України"	02.02 05 № 54
11.9.2. Правовий режим земель транспорту			
380.	ЗУ	Повітряний кодекс України	04.05.93
381.	ЗУ	Про транспорт	10.11.94
382.	ЗУ	Кодекс торговельного мореплавства України	23 05.95
383.	ЗУ	"Про трубопровідний транспорт"	15.05.96
384.	ЗУ	"Про залізничний транспорт"	04.07.96
385.	ЗУ	Про автомобільний транспорт	05.04.01
386.	ЗУ	"Про автомобільні дороги"	08.09.05
387.	ПРМ СРСР	"Устав внутрішнього водного транспорту Союзу ССР"	15.10.55 № 1801
388.	ПРМ УРСР	"Про Статут автомобільного транспорту УРСР"	27.06.69 №401
389.	ПКМ	"Про затвердження Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони"	30.03.94 № 198
390.	ПКМ	"Про затвердження переліку внутрішніх водних шляхів, що належать до категорії судноплавних"	12.06.96 № 640
391.	ПКМ	"Про затвердження Порядку складання паспортів річок і Порядку установа берегових смуг водних шляхів та користування ними"	14.04.97 №347
392.	ПКМ	"Про затвердження Статуту залізниць України"	06.04 98 № 457
393.	ПКМ	"Про затвердження Правил охорони магістральних трубопроводів"	16.11.02 № 1747
394.	Пост. Держбуду СРСР	СН 452-73. Нормы отвода земель для магистральных трубопроводов	30.03.73 №45
395.	Пост. Держбуду СРСР	СН 456-73. Нормы отвода земель для магистральных водоводов и канализационных коллекторов	28.12.73 №256
396.	Пост. Держбуду СРСР	СН 457-74. Нормы отвода земель для аэропортов	16.01.74
397.	Пост. Держбуду СРСР	СН 467-74. Нормы отвода земель для автомобильных дорог	19.12 74 №248
398.	Пост. Держбуду	СН 468-74. Нормы отвода земель для	19.12.74 №247

	СРСР	железних доріг	
399.	Розпорядження Мінгазпрому	ВСН 51-1-80. Інструкція по виробництву будівельних робіт в охоронних зонах магістральних трубопроводів Міністерства газової промисловості	05.03 80 № ВД- 440
400.	Пост. Держбуду СРСР	ГОСТ 9238-83. Габарити приближення будівель і рухомого складу железних доріг	30.06.83 № 167
401.	Наказ Міннафтогазбуду	ВСН 179-85. Інструкція по рекультивувати земель при будівництві трубопроводів	08 12.84
402.	Пост. Держбуду СРСР	СНІП 2.05.06-85. Магістральні трубопроводи	18.03.85 № 30
403.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.3-4-2000. Споруди транспорт. Автомобільні дороги	07.04.00 №66
404.	Наказ Мінтрансу	"Про затвердження Правил технічної експлуатації річкових портових гідротехнічних споруд"	29.03.04 №251
405.	Наказ Укравтодору	"Про затвердження Порядку видачі дозволів на розміщення, будівництво, реконструкцію та функціонування об'єктів сервісу на землях дорожнього господарства та згод і погоджень на об'єкти зовнішньої реклами вздовж автомобільних доріг загального користування"	29.09.05 №414
11.9.3. Правовий режим земель зв'язку			
406.	ЗУ	"Про телекомунікації"	18.11.03
407.	ПКМ	"Про затвердження правил охорони ліній зв'язку"	29.01.96 № 135
408.	Пост. Держбуду СРСР	СН 461-74. Норми відводу земель для ліній зв'язку	0306.74
11.9.4. Правовий режим земель енергетики			
409.	ЗУ	"Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку"	08.02.95
410.	ЗУ	"Про електроенергетику"	16.10.97
411.	ЗУ	"Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення"	08.09.05
412.	ПКМ	"Про затвердження Правил охорони електричних мереж"	04.03.97 № 209
413.	ПКМ	"Про затвердження Порядку встановлення особливого режиму охорони на території забороненої зони та контрольованої зони гідроелектротехнічних споруд"	31.03 04 №416

414.	МінАтомЕнерго СРСР	ВСН 01-87. Противопожарные нормы проектирования атомных станций.	11.11.87
415.	ГДСанЛік СРСР	Санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітного поля, що створюється повітряними лініями електропередачі змінного струму промислової частоти. СанПиН № 2971-84	28.02 84 №2971-84
416.	Наказ МОЗ	"Про затвердження державних санітарних правил та норм" (<i>"Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань"</i>)	01.08.96 №239
417.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.5-16-99. Інженерне обладнання споруд, зовнішніх мереж. Визначення розмірів земельних ділянок для об'єктів електричних мереж.	27.07.99 № 179
11.9.5. Правовий режим земель оборони			
418.	ЗУ	"Про державний кордон України"	04.11.91
419.	ЗУ	"Про оборону України "	06.12.91
420.	ЗУ	"Про Державну прикордонну службу України"	03.04.03
421.	ЗУ	"Про використання земель оборони"	27.11.03
422.	Наказ МО	Про затвердження Положення про порядок надання в користування земель (земельних ділянок) для потреб Збройних Сил України та основні правила користування наданими землями	22.12.97 №483
11.9.6. Правовий режим земель іншого призначення			
423.	ЗУ	"Про гідрометеорологічну діяльність"	18.02.99
424.	ЗУ	Митний кодекс України	11.07.02
425.	ЗУ	"Про поховання та похоронну справу"	10.07.03
426.	ПКМ	"Про прикордонний режим"	27.07.98 №1147
427.	ПКМ	"Про Порядок охорони геодезичних пунктів"	19.07.99 № 1284
428.	ПКМ	"Про затвердження Порядку встановлення охоронних зон навколо об'єктів, призначених для гідрометеорологічних спостережень та інших видів гідрометеорологічної діяльності, та режиму їх використання"	11.12.99 №2262
429.	ПКМ	"Деякі питання реалізації Закону України "Про народні художні промисли"	13.03.02 №283
430.	Наказ Держбуду	ДБН В.2.4-2-2005. Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування	17.06.2005 №101
12. Міжнародне співробітництво			

431.	Міжнародна угода	"Про захист прав і основних свобод людини"	1950
432.	Міжнародна угода	Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних тварин	02.02.71
433.	Міжнародна угода	"Європейська конвенція про ландшафти"	20.10.00

Питання до іспиту

1. Предмет, об'єкт земельного права та система земельного законодавства.
2. Земельне право та суміжні галузі права. Джерела земельного права.
3. Повноваження представницьких органів в галузі земельних ресурсів.
4. Повноваження органів державної влади в галузі земельних відносин.
5. Повноваження органів місцевого самоврядування в загалі регулювання земельних відносин.
6. Організаційно – правові питання, мета та передумови земельної реформи.
7. Сучасний стан земельної реформи.
8. Ринок землі в Україні.
9. Види та зміст прав на землю.
10. Земельна частка (пай) як об'єкт права.
11. Поняття та ознаки права власності на землю.
12. Земля, земельна ділянка як об'єкт права власності.
13. Види права власності на землю.
14. Зміст права власності на землю (володіння, користування, розпорядження та управління).
15. Правові засади приватизації земель с/г призначення.
16. Правові моделі приватизації земельних ділянок.
17. Набуття права власності за цивільно-правовими угодами.
18. Особливості набуття за цивільно-правовими угодами земельних ділянок державної та комунальної власності.
19. Припинення права приватної власності.
20. Підстави набуття та припинення права державної та права комунальної власності на землю.
21. Поняття та види права землекористування.
22. Особливості орендного землекористування.
23. Права та обов'язки землекористувачів.
24. Порядок надання земельних ділянок в користування.
25. Поняття та види земельних сервітутів.
26. Добросусідство в земельному праві.
27. Поняття та види обмежень прав на землю.
28. Загальна характеристика обтяжень прав на землю
29. Правовий режим зон, що підлягають спеціальній охороні.
30. Підстави та умови набуття та реалізації прав на землю.
31. Придбання та передача земельних ділянок.
32. Посвідчення прав на земельну ділянку.
33. Цивільно – правовий обіг землі.
34. Види цивільно – правових угод щодо землі.
35. Спадкування землі.
36. Конкурентні та неконкурентні способи продажу землі.
37. Характеристика гарантій прав на землю.
38. Способи захисту прав на землю.
39. Порядок відшкодування збитків землевласникам.
40. Характеристика земельних спорів.
41. Органи, що вирішують земельні спори.
42. Правовий режим земель с/г призначення.
43. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
44. Правовий режим земель природо заповідного та іншого природоохоронного призначення.

45. Правовий режим земель оздоровчого, рекреаційного, історико – культурного, призначення.
46. Правовий режим земель лісогосподарського призначення та водного фонду.
47. Зміст охорони земель.
48. Охорона ґрунтів.
49. Консервація земель.
50. Встановлення та зміна меж адміністративно – територіальних утворень.
51. Планування та охорона земельних ресурсів.
52. Зонування земель.
53. Засади державного контролю за використанням земель.
54. Моніторинг землі.
55. Поняття та види землеустрою.
56. Види землеустрою.
57. Землевпорядні органи.
58. Державний земельний кадастр.
59. Бонітування земель.
60. Грошова оцінка земель.
61. Поняття юридичної відповідальності
62. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
63. Підстави відповідальності.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Методичні рекомендації до вивчення дисципліни

Настіна Ольга Іванівна

Редактор: О.М. Трегубова

Комп'ютерна верстка:

Здано до складання ----- 2012. Підписано: Ум. др. арк. Тираж 25. Зам. до друку

Формат 60x84 1/16. РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ.

09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1; тел. 33-11-01.